FLOTTANS MÄN

KAMRATSKAP ÖRLOGSTRADITION SJÖFÖRSVAR

Nr 2 2008

FLOTTANS MÄN

Tidskrift för Flottans Mäns Riksförbund

Nr 2 Juni 2008

Årgång 74

ISSN 0015-4431

Förbundets Höge Beskyddare:
AMIRALEN H.M KONUNG CARL XVI GUSTAF
Rikshedersordförande:
ANDERS GRENSTAD
MARININSPEKTÖR

REDAKTÖR OCH ANSVARIG UTGIVARE:
Olle Melin - epost:omelin@telia.com
Tel 0455-23964
Författarevägen 9, 371 63 LYCKEBY

GRAFISK FORMGIVNING:
Dag Åshage
Tel 0455-48218
Fasanvägen 4, 370 30 RÖDEBY

TRYCKERI: Axel Abrahamsons Tryckeri, Karlskrona

ANNONSER: Kontakta kansliet

KANSLI:
Teatergatan 3, 111 48 Stockholm
Tel och fax: 08-678 09 08
Öppet tisdagar 09-16
Internet: www.flottansman.se
Adress e-post: riksforbundet@flottansman.se

POSTGIRONUMMER:
Riksförbundet: 5 88 19-4
Stora Tratten 35 61 09-9

FLOTTANS MÄNS RIKSFÖRBUND

Ordf: Johan Forslund
Tel och fax: 08-500 212 21

V.ordf: Kommendörkapten Jan Wikberg
Tel: 063-12 95 62.

Sekr och informationsansvarig:
Elektroingenjör Bo Schagerberg Tel:08-530 447 57.

Kanslichef: Örlogskapten Lennart Bresell
Tel kansliet: 08-678 09 08 Tel hem: 08-449 31 58

STORA TRATTEN (Arrendator LoF Stockholm)
Postbox 55, 130 25 Ingmarsö Tel: 08-542 461 26
Telefontid juni-augusti 09-10, 17-18

Ur innehållet:

Ledaren 3
Riksårsmötet 4

Våra gamla kulturbyggnader 6-7

Boknytt 8-9
Trädet vid högvaktskajen 11
Att bli specialistofficer 12-13
Tvåbefälssystem införs 13
S/S Bore 18-20

Första maj-reveljen i Karlskrona 21
Vi firar 60 år 22

Gammal trotjänare i ny skepnad 23

Flytten till Berga 24
Sista däcksplankan på plats 27
Lokalföreningarna 31

Omslagsbild:

Pansarskeppet Drottning Victoria uppkallad efter drottningen med samma namn, som gett sitt namn åt Drottning Victorias Örlogshem. I år fyller Örlogshemmet 100 år.

Nummer 3 2008 utkommer i sept. Manusstopp den 15 aug.

Ny förbundsordförande vald

Stafettpinnen har lämnats över

Stafettpinnen har lämnats över och Kamratföreningen Flottans Män har fått en ny förbundsordförande.

Det har nu gått en månad sedan riksårsmötet, då Gunnar Bengtsson avtackades efter tolv år som ordförande i Kamratföreningen Flottans Män och undertecknad valdes till ny förbundsordförande. Denna min första ledare vill jag därför inleda med att framföra Kamratföreningens varma tack till Gunnar för hans förtjänstfulla insatser under tolv år.

Det har gått 40 år sedan Gunnar Bengtsson och jag för första gången tjänstgjorde på samma fartyg och sedan dess har våra vägar korsats ett antal gånger såväl till sjöss som i stabstjänst. Från löjtnant Bengtson till kommendör Bengtson har det varit samma människa innanför uniformen; fast och tydlig befälsföring, en stor portion humor med närhet till skratt samt en alltid närvarande omtanke om medarbetare och underlydande. Dessa karaktärsdrag har också präglat Gunnars ledarskap under tiden i Flottans Män med omtanke om medlemmarna och kamratföreningens bästa för ögonen. Tack Gunnar för Dina insatser för Flottans Män!

Låt mig fortsätta med en kort presentation av mig själv. Jag har tillbringat hela mitt yrkesverksamma liv i Flottan med omväxlande tjänstgöring till sjöss i olika befattningar i jagare, fregatter, patrullbåtar och segelfartyg samt två långresor med Älvsnabben och i stabstjänst med planeringsfrågor, operativa frågor och logistikfrågor. De avslutande åren innan pensionering var jag resande försvarsattaché i Malaysia parallellt med tjänstgöring i Förvarsdepartementet, där jag framförallt arbetade med exportstödsfrågor.

Sedan ett par år lever min hustru och jag ett stillsamt pensionärsliv på Ingarö i Stockholms skärgård

Jag skrev inledningsvis, att stafettpinnen har lämnats över från en avgående ordförande till en nyvald och jag syftar bland annat på Gunnars sista ledare i det förra numret av vår tidning.

Där diskuterades de tre ledorden för vår verksamhet, kamratskap, tradition och sjöförsvar samt tre punkter för inriktning av Försvarsmaktens fortsatta utveckling.

Det här är frågor, som ligger mig varmt om hjärtat och jag kan därför ta emot stafettpinnen utan minsta tvekan och göra dessa frågor till mina.

Det, som definierar vår förening och samlar oss, är ju kärleken till havet, våra minnen och erfarenheter från Flottan och den gemenskap, som kommer av detta samt vårt intresse för sjöförsvaret och dess utveckling. Vår verksamhet bör därför även framgent präglas av kamratlig samvaro, där gammalt och nytt blandas; minnen och erfarenheter parat med information och diskussion om framtidsfrågor. Det, som var bra igår, behöver inte nödvändigtvis vara dåligt idag, bara därför att omvärlden har förändrats. Erfarenheter och kunskap från förr är värdefulla att ta med, när framtida förändringar och utveckling diskuteras.

De flesta av oss i Flottans Män har varit verksamma i Flottan under det kalla kriget och har våra erfarenheter och minnen från den tiden. Våra uppfattningar har säkert i hög grad präglats av den tidens förhållanden med en stor beredskapshållen försvarsmakt med bland annat cirka 100 stridsfartyg. Hotet var klart definierat liksom försvarsmaktens uppgift att vara krigsavhållande och att försvara landet vid ett väpnat angrepp.

Vad avser Försvarsmaktens, i synnerhet Flottans, fortsatta utveckling torde det vara en självklarhet för oss alla, att de förband, som utbildas i Sverige, skall primärt vara avsedda för försvar av vårt lands oberoende och integritet. I en tid då det inte föreligger något hot direkt mot Sverige och något sådant inte rimligtvis kommer att bli tydligt under överskådlig tid, kan ett deltagande i olika missioner i fredens tjänst runt om i världen vara ett bra sätt att lösa dessa uppgifter.

Försvarsfrågan är ju i allra högsta grad aktuell just nu och vi kommer naturligtvis att med spänning och stort intresse följa dess utveckling och diskutera utfallet vid våra träffar.

Låt mig avsluta dessa rader med att tacka för det förtroende, som medlemmarna visat, genom att välja mig till ordförande och tillönska alla en trevlig sommar.

Riksårsmötet 2008

Riksårsmötet 2008 genomfördes i Höllviken, nästan så långt söderut i landet man kan komma och det var de fyra Skåneföreningarna, som gemensamt stod för arrangemangen.

Under fredagen den 16 maj genomfördes styrelsemöte och lokalföreningskonferens, där lokalföreningarna fick information från förbundsstyrelsen, samtidigt som de kunde informera om den egna verksamheten. Mötet avslutades med att den avgående ordföranden Gunnar Bengtsson tackades för ett väl utfört arbete.

Under lördagsförmiddagen genomfördes riksårsmötet. I samband med detta fick Riksförbundet Flottans Män en ny ordförande i kommendören Johan Forslund. Han presenterar sig själv på ledarsidan.

Samtliga styrelseledamöter, som stod i tur att avgå, omvaldes.

Traditionsenligt inleddes årsmötet med flaggparad och parentation över under året avlidna föreningsmedlemmar.

Ett stort antal hedersutmärkelser utdelades enligt nedan:

Hedersankare		
Kurt Lycke	Lysekil	nr 80
Bo Holtman	Stockholm	nr 81
Ankarmedalj i guld		
Sörens Strand	Gotland	nr 96
Bengt Olsson	Haninge	nr 97
Stig Adamcyk	Kristianstad	nr 98
Ingvar Nilsson	Kristianstad	nr 99
Bo Johansson	Stockholm	nr 100
Yngve Möller	Stockholm	nr 101
Kåge Larsson	Södertälje	nr 102
Lars Linde	Ängelholm	nr 103
Ankarmedalj i silver dam		
Herty Bengtsson		nr 110
Ankarmedalj i silver		
Hans Bergsten	Haninge	nr 112
Sven Andersson	Karlshamn	nr 113
Jan Florén	Karlshamn	nr 114
Leif Sandegren	Karlshamn	nr 115
Lars-Ingvar Elofsson	Kristianstad	nr 116
Sten Svensson	Växjö	nr 117
Bengt Larsson	Västerås	nr 118
Claes Nerhagen	Ängelholm	nr 119
Björn Wictorin	Ängelholm	nr 120
Lars Herrstedt	Malmö	nr 121
Ulla von Rosen	Kristianstad	nr 122
Anna Kuylenstierna	Malmö	nr 123
Hederstecken		
Stefan Leo	Malmö	

Självklart avtackades avgående förbundsordföranden i samband med årsmötet. Göte Lindberg, sammanhållande i Skåneföreningarna (En 4-Skåne), framförde lokalföreningarnas tack. Gunnar Bengtsson fick mottaga diverse gåvor, bl.a. växter från stockholmsföreningen.

Även arrangörerna fick mottaga gåvor för fina arrangemang.

Under lördagen bjöds också på olika föredrag samt möjlighet till utflykt till Skanör och Falsterbo. Kvällen avslutades med galamiddag och dans.

På söndagen genomfördes korum, varefter deltagana skingrades och Riksårsmötet 2008 kunde läggas till handlingarna.

Det blev ett lyckat arrangemang, som de fyra Skåneföreningarna har all heder av.

Olle Melin

Foto: Rolf Svensson

Bo Hultman tar emot Hedersankaret, Kurt Lycke väntar på sin tur

Gunnar Bengtsson medaljerar hustru Herty

Avgående och tillträdande förbundsordförande Gunnar Bengtsson och Johan Forslund

Stefan Leo Malmö tar emot hederstecken för sitt arbete vid HMS Älvsnabbens hemsida

Simulatorhus invigt vid Marinbasen i Karlskrona

Övergången till en Marinbas och etableringen av Sjöstridsskolan i Karlskrona ställer krav på nya och ändamålsenliga lokaler.

Den 17 april invigdes Simulatorhuset på Lindholmen inom Marinbasen. Bygget hade föregåtts av omfattande undersökningar och anpassningar för att passa in i den historiska miljö, som finns inom örlogshamnen. Huset är placerat mellan Repslagarebanan och Inventariekammare 2 och är byggt i två delar med förbindelse mellan dessa.

Fredrik Henrik af Chapman, som verkligen satt sin prägel på Lindholmen, framträdde i form av museipedagogen Ola Palmgren från Blekinge Museum

Huset närmast Repslagarebanan är en administrationsbyggnad och denna har fått ett utförande, som väl stämmer överens med banans, medan Simulatorhuset har fått en mera tidsenlig prägel. Vid invigningsceremonien överlämnade Fortifikationsverket genom platschefen Maria Olsson nycklarna till ställföreträdande marinbaschefen Hans-Erik Fröberg, som i sin tur lämnade dessa vidare till Sjöstridsskolans chef Stefan Magnusson.

Huset erbjuder stora möjligheter till utbildning och träning i alla de discipliner, som präglar tjänsten ombord på våra örlogsfartyg.

Olle Melin

Maria Olsson från Fortifikationsverket överlämnar nyckeln till ställföreträdande marinbaschefen Hans-Erik Fröberg

Foto: Olle Melin

Våra gamla kulturbyggnader

Oscar II fort i Göteborg

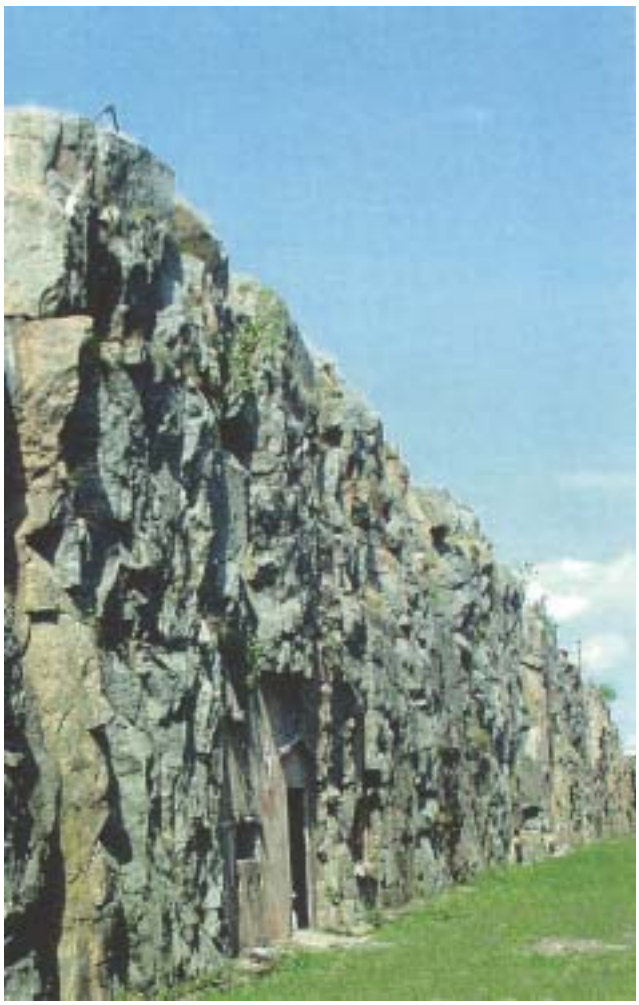

Foto: Olle Melin

Götiska batteriet. Arkivbild

Ända sedan mitten av 1300-talet har Göta Älvs utlopp skyddats av befästningar. På 1500-talet utgjordes dessa av fästningarna vid Elfsborg och Gullberg. Båda dessa fästningar skiftade under 1400- och 1500-talen ägare flera gånger. I juli 1612 brände danskarna helt ned Gullberg. Gamla Elfsborgs fästning blev därför tidigt huvudfästningen. Under 1600-talet ökade denna betydelse i och med utvecklingen av Göteborg som en viktig hamn för sjöfarten. Gamla Elfsborg tjänade dessutom fortfarande uppgiften som gränsfästning mot Danmark. År 1660 beslöts, att den gamla fästningen Elfsborgs slott skulle rivas. Namnet överfördes till den på Kyrkogårdsholmen under byggnad varande nya befästningen, som nu erhöll namnet Nya Elfsborg. År 1869 upphörde Nya Elfsborg att vara en av rikets fästningar (Se Sjöbrisen 4/2007).
I och med nedläggningen av Nya Elfsborg var Göteborg utan fast försvar mot sjösidan. År 1892 föreslogs, att Göteborg borde förses med ett fast försvar, som kunde trygga flottans operationsbas på västkusten. Det blev inget av detta, eftersom befintliga medel gick åt i Vaxholm och Karlskrona.

1897 års befästningskommission uppgjorde ett förenklat förslag om ett fort på Västerberget vid södra mynningen av Göta Älv. År 1899 påbörjades anläggningarna av de nya befästningarna vid Göta Älvs utlopp. De fick namnet Älvsborgs fästning och huvudbefästningen var Oscar II fort insprängt i Västerberget. Bestyckningen kom att utgöras av 2 st 24 cm självsänkande kanoner,

Arbete med återmontering av 15,2 cm pjäs från batteri Styrsö. Foto: Statens fastighetsverk

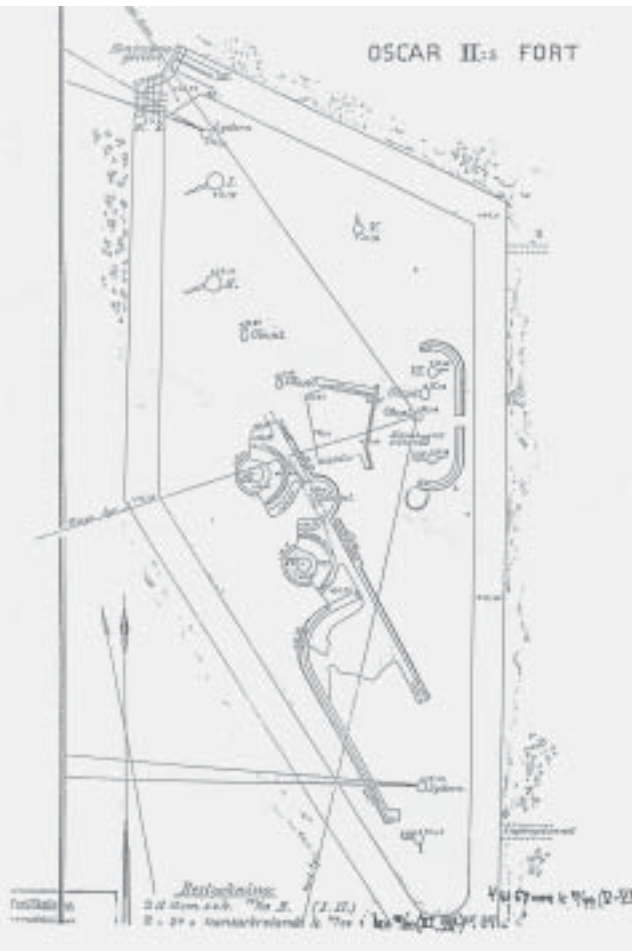

Kung Oscar II fastställer platsen för O II fort 1899. Arkivbild

24 cm pjäs 1939 innan flyttningen till Torslanda. Arklivbild

två 15,2 cm kanoner i pansarkupol samt 4 st 57 mm kanoner även dessa i pansarkupol

Till detta kom ett 57 mm batteri om 4 pjäser i kasematt. Detta batteri var en gåva från Götiska förbundet i Göteborg.

Till detta kom lys-, syft- och tändstation för en minering.

Redan 1907 diskuterades utflyttning av pjäserna till yttre skärgården, men detta blev inte verklighet förrän efter ett beslut 1939.

24 cm kanonerna flyttades till Torslanda, 15,2 cm kanonerna till Styrsö och 57 mm kanonerna till Stålholmen utanför Galtö. Strax utanför Oscar II fort ligger Stockholmsskär och där fanns 12 cm kanoner. Dessa kom att flyttas till Galtö, där de så småningom ersattes av ett 7,5 cm batteri m/57. Kvar vid fortet blev Götiska batteriet och detta var i tjänst in på 1970-talet.

Oscar II fort låg i stort obegagnat under många år och övertogs i början av 1990-talet av Statens fastighetsverk.

Successivt utgick det fasta kustartilleriet och som alternativ till skrotning valde fastighetsverket att återställa O II fort till så gott som ursprungligt skick. 24 cm kanonerna och 15,2 cm kanonerna är återställda och 57 mm kanonerna väntar på sin tur.

Fastighetsverket har också planer på att återställa vissa utrymmen i det inre av fortet för att göra detta till ett turistmål.

Olle Melin

Återställd 24 cm pjäs. Foto: Olle Melin

Nya böcker

Årsbok för Marinmusei vänner 2007

Årsbok för Marinmusei vänner är en direkt fortsättning på de böcker, som tidigare haft namnet Marinmusei årsbok respektive Aktuellt från Marinmuseum. Skälet till namnbytet är den, att numera svarar vänföreningen för boken både vad avser produktion som kostnader.

Årets bok innehåller uppsatser i skilda ämnen. Museichefen Richard Bauer ger sin syn på museets framtid med koncentration till projekten om ubåten *Neptun* och fullriggaren *Jarramas*. Två artiklar handlar om det största sjöslaget genom tiderna, Skagerackslaget 1916 under Första världskriget. Jan von Konow respektive H Alarik Wachtmeister beskriver slaget ur olika perspektiv.

Claes Hauffman har sammanställt dagböcker skrivna av sin far och beskrivande HMS *af Chapmans* långresa under svensk flagg 1924.

Amiralitetspastor Henrik Lindén skriver tillsammans med undertecknad om Gubben Rosenboms 120 kusiner i Finland och Thomas Roth, forskare vid Armémuseum beskriver i sin uppsats marinen i det kalla kriget. Artikeln är för undertecknad en sammanfattning av den taktikundervisning jag fick vid dåvarande Militärhögskolan 1969-70.

Slutligen finns en artikel signerad Stellan Bojerud, som behandlar samarbetet mellan thailändska kungar och den svenska marinen..

Marinmusei vänner ser som en av sina uppgifter att släppa fram marinhistoriska författare och sprida deras alster till en större läsekrets.

Boken kan köpas direkt på Abrahamsons förlag eller vid Marinmuseum
ISSN 1404-0581

ERSTA.
Från svarvspån till byggnadsminne

Lars Hansson, f.d. överste 1 vid kustartilleriet och en period regementschef vid KA 2 har tillsammans med namnen Lars A Hansson, en gång värnpliktig vid batteri Oxelösund, skrivit en bok om ERSTA-batterierna tillkomst, verksamhet och till sist avveckling. Boken handlar inte enbart om ERSTA utan också om kustartilleriets modernisering under det kalla kriget, från 10,5 cm batterier m/1950 via den långa serien av 7,5 cm batterier m/1957.

Vi får följa det politiska spelet, diskussionerna i Högkvarteret och hur antalet batterier reducerades för att sluta vid sex stycken.

Arbetet vid Bofors och erfarenheter från olika kustartillerister, som tjänstgjort vid förbandstypen finns också med. Och redan efter drygt 20 år, år 2000, var det dags att skrota kanske världens då främsta fasta artillerisystem. I dag kommer en pjäs vid batteri Landort att finnas kvar som byggnadsminne.

För kustartilleristen i allmänhet och för alla andra med intresse för marin historia är boken ett måste.

Boken kan beställas direkt av författaren Lars A Hansson på adress lars@bunkertours.se och har nr ISBN 978-91-977297-0-3

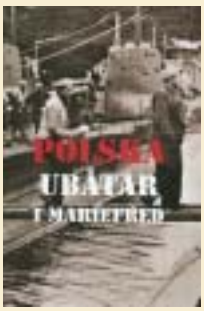

Polska ubåtar i Mariefred

Andra världskriget innehöll en mängd olika episoder, en del väldokumenterade och mytomspunna, en del nästan helt okända. I *Polska ubåtar i Mariefred* skildras en episod av det mindre välkända slaget. Det är snart sjuttio år sedan den inträffade och endast ett fåtal personer i Mariefred minns ännu händelserna. I resten av Sverige är det nästan ingen, som känner till den. För sakuppgifter om ubåtarna och deras besättningar, dels till havs, dels i interneringsläger, har författaren och historikern Erik Dahlberg haft god hjälp av en av de få polska ubåtsmän, som ännu är vid liv. Denne har bidragit med dokument och fotografier.

Händelsen tar sin början i september 1939, bara ett par veckor efter krigsutbrottet och får sin upplösning på hösten 1945 flera månader efter krigets slut.

Här uppträder ett rikt persongalleri med gestalter ur den svenska samlingsregeringen, svenska myndigheter och svensk press samt ofta nazistiskt anstuckna svenska officerare. Även tyska och sovjetiska myndighetspersoner försöker ingripa i händelseförloppet, liksom en mängd kommunistiska infiltratörer. Sammantaget ger detta en fängslande bild av Sverige under andra världskrigets politiskt svåra år.

Boken är utgiven av Dialogos förlag med beteckningen ISBN 978-91-7504-196-4

Bokpresentatör Olle Melin

Jag skall bli kustjägare

”Allt ni behöver är ett jävligt tjockt pannben” var något som Carl-Magnus Jönsson fick höra under sin tid på Kustjägarskolan vid f.d. KA 1 på Rindö. Jag skall bli kustjägare är en romantiserad skildring av utbildningen vid Kustjägarskolan vid KA 1, där författaren utbildades. En mycket intressant och roande läsning!

Boken ges ut av Ord&visor förlag och har nr ISBN 978-91-85515-09-7

En bok om öar

Människan har i alla tider varit fascinerad av öar. Varför finns det människor, som till varje pris vill bo på en ö?

I boken berättar författaren Trygve Bång med känsla och exakta iakttagelser om sina upptäckter och erfarenheter. Resorna går till ovanliga besöksmål som Yttre Hebriderna, Orkneyöarna, Grönland, Island, Irland, Lofoten men också till danska och grekiska öar. Undertiteln ”De går så lagom fort” antyder om livsstil och tempo på de besökta öarna.

Boken är illustrerad med författarens egna bilder.

Boken ges ut på Frivolt Förlag och har nr ISBN 978-91-977143-0-3

Segelfartygens tid

I en påkostad bok berättas om vad Sveriges flotta ägnade sig åt under sent 1700-tal och tidigt 1800-tal, den sista storhetstiden för linjeskepp, fregatter och andra seglande örlogsfartyg. Det var en tid av sjöslag, stormar, skeppsbrott och piratöverfall. Örlogsflottan rörde sig över stora delar av världen – den stred i Östersjön, eskorterade handelsfartyg till Medelhavet och hade ärenden till Västindien, Nordamerika och Sydamerika. Vi får också veta, hur det var att leva ombord.

Författaren, Claes Bernes, är fil. dr. i astronomi och författare till en rad populärvetenskapliga böcker.

Boken är rikt illustrerad med bilder av olika fartygstyper, kartor och samtida målningar.

Boken ges ut av Medströms förlag och har nr ISBN 978-91-7239-013-5

Spioner emellan

Spioner emellan är resultatet av ett unikt samarbete mellan en hög svensk Säpochef och hans förra fiende från Sovjetunionens underrättelsetjänst. Författarna arbetade samtidigt i Sverige fast på olika sidor. De träffades första gången i Karlskrona i samband med grundstötningen av U 137.

Tore Forsberg är något av en legend på Säpo och Boris Grogorjev arbetade mer än 30 år inom KGB. Han var stationerad i Sverige, men arbetade i samtliga nordiska länder.

De berättar initierat från olika utgångspunkter hur spionjobbet fungerade och hur det utfördes.

Boken ges ut av förlaget Efron & Dotter och har nr ISBN 978-91-975747-6-1

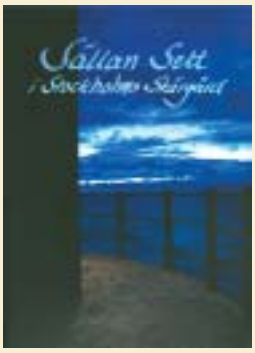

Sällan sett i Stockholms skärgård

Stockholms skärgård är full av stängda och glömda, såväl som okända och gömda ställen och företeelser. Fotografen Magnus Rietz har sedan länge känt till många av dem, men är ständigt på jakt efter fler och hittar då och då nya. De bästa har han ställt samman och presenterar i boken

Res med boken till bortglömda bergrum, flyg över havsvidderna, ro till ytterskären bland sjungande sälar och mycket annat.

En oerhört fascinerande bok med helt makalösa bilder.

Boken är Skärgårdsstiftelsens årsbok för 2008.

Boken ges ut på Balkong förlag och har nr ISBN 978-91-85581-21-4

Sveaborg

Den 3 maj 1808 kapitulerade fästningen Sveaborg, även kallad Nordens Gibraltar, utan nämnvärd strid. Året efter förlorade vi Finland till Ryssland.

Varför? Var det landsförräderi eller var det rysk krigslist eller var det något annat som låg bakom. Kommendanten Carl Olof Cronstedt har ju av många ansetts vara den störste förrädaren i svensk historia, men omdömena har på senare tid avsevärt nyanserats. Bl.a. har ju den finske författaren Johan Ludvig Runeberg i sin dikt om Sveaborg utmålat Cronstedt som en stor förrädare.

Boken ges ut med anledning av, att det i år är 200 år sedan fästningen föll. Tonvikten ligger på händelserna vintern och våren 1808.

Men boken tar också upp Sveaborg vid senare tillfällen som Sveaborg under Krimkriget, Sveaborgsupproret 1906, krigsåren 1939-1945 m.m.

Författaren Magnus Ullman är advokat och har skrivit ett antal historiska verk. Denna bok, liksom tidigare, är synnerligen rikt och vackert illustrerade.

Boken är utgiven på Magnus Ullmans förlag och har nr ISBN 978-91-633-1529-9

FS 12 i Afghanistan 2006-2007

Detta är en bok om den svenska styrka, som tjänstgjorde i Afghanistan 2006-2007. Det är ett kollektivt arbete, där många befattningshavare kommit till tals. Det som gör boken särskilt spännande är utan tvekan det synnerligen rikhaltiga bildmaterialet, som visar allt från en lugn vardag till mera dramatiska episoder.

Med boken följer en DVD-skiva med en stor mängd ytterligare bilder.

Långresejubileum - HMS Carlskrona

I år är det 25 år sedan *HMS Carlskrona* avslutade sin sista långresa. Under helgen 10 – 11 maj samlades ett sextiotal av besättningen i Karlskrona för att fira jubileet. Så har man gjort vart femte år och besluts togs att träffas igen om fem år.

Fartygschef för första långresan var kommendörkapten Christer Fredholm och sekond kommendörkapten Carl-Gustav Franzén.

Träffen inleddes med uppställning på helikopterdäck, varefter man drack kaffe och umgicks i en av fartygets mässar. Tillfälle gavs givetvis att besöka hytter och arbetsplatser och besöket ombord avslutades med information om marinen av idag.

På kvällen samlades deltagarna för middag på Sjöofficersmässen med bildvisning, nostalgi och trevlig samvaro.

HMS Carlskronas första långresa gick via Suezkanalen till Singapore, Kikna och Japan och sedan bar det hem i stort sett samma väg med besök i bl.a. Malaysia och Lissabon.

Under utresan inträffade en tragisk händelse i Indiska oceanen. *HMS Carlskrona* uppfattade nödsignaler från ett koreanskt fartyg, som hade två svårt brännskadade ombord. Dessa togs ombord på *Carlskrona*, men de var så svårt skadade, att deras liv inte gick att rädda.

HMS Carlskrona sjösattes vid Karlskronavarvet 1980 och namngavs av HM Konung Carl XVI Gustaf. Hon har genomfört 22 långresor varav fyra jordenruntseglingar.

Fartygschefen Christer Fredholm omgiven av sekonden Carl-Gustaf Franzén till höger och kadettofficeren Torsten Nilsson till vänster

Nu verkar det som om långresornas tid är förbi, vilket är ett riktigt tråkigt beslut. Livet till sjöss och ombord lär man sig bäst, när man under lång tid får vistas och verka ombord på ett fartyg ute på havet. Ur PR-synpunkt har resorna dessutom varit den bästa reklam Sverige kunnat visa upp.

För fartyget planeras nu en ombyggnad, varefter hon ska ersätta *HMS Orion* som signalspaningsfartyg.

Olle Melin

Jubileumsdeltagarna samlade

Trädet vid Högvaktskajen

Att förtöja vid ”Trädet vid Högvaktskajen” är ett känt uttryck, som många fartygschefer har använt genom åren. Men vad är det för träd, som står där och hur har det kommit dit.

Trädet idag. Foto: Olle Melin

Historien säger, att det är ett träd från Gålö, som flyttades i och med etableringen av Torpedbåtsdepå syd 1964. Men redan tidigare stod ett träd på platsen, vilket framgår av bilden på sidan. Om trädet kan man läsa i boken *Attack till sjöss*, där det står:

Någon gång på hösten 1964 tyckte man på 11.torpedbåtsdivisionen, att man borde markera revir vid förtöjningsplatsen vid Högvaktskajen i Karlskrona och samtidigt markera samhörigheten med den anrika Gålöbasen. På kajen stod ett träd, men tydligen var det meningen, att det skulle varit två träd, eftersom det fanns en förberedd plats i asfalten för ytterligare ett.

Vid ett besök på Gålö anskaffades en trädplanta därifrån, som togs med till Karlskrona. Den planterades på kajen under högtidliga ceremonier. Högstämda tal hölls av kapten Ulf Adlén och kommendör Rutger Tengzelius, örlogsbasens tekniska förvaltningschef. Gålö-plantan tillönskades långt, lyckligt liv, fanfarer blåstes, festmiddag avåts och skålar höjdes för Gålö och torpedbåtsvapnets framtid.

Men Rutger Tengzelius flyttade åter till Stockholm och i hans frånvaro råkade en av ekipagets bilar köra över den späda plantan. Ekipagemästare Thor Widell var gammal ”torpedbåts-chap”, så han skaffade en ny planta. Men den var inte från Gålö, så den trivdes inte. I dag har den moderna tidens ångvält brett asfalt över platsen och bara ett av träden står kvar.

Och det är vad jag förstår det ursprungliga, en ek

Olle Melin

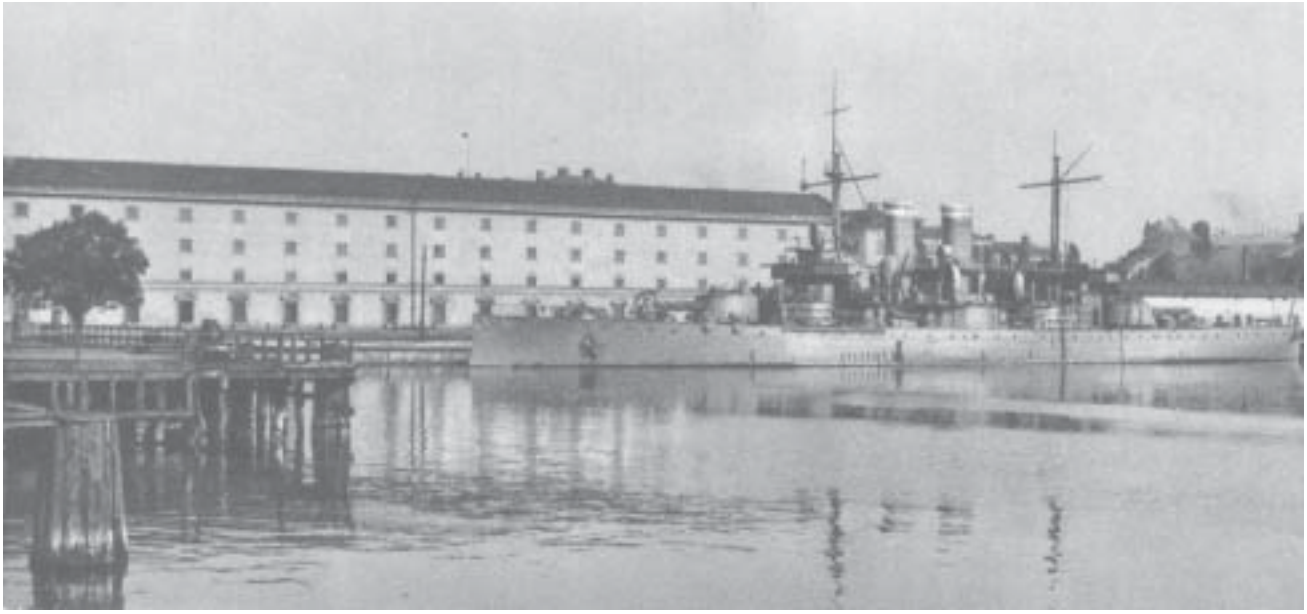

Till vänster i bilden ser vi trädet vid tidigt 1900-tal. Arkivfoto

Eftertraktat att bli specialistofficer

Martin Svensson vill bli officer

Glädjande nog är det ett stort intresse för att bli specialistofficer i Försvarsmakten med i snitt fyra sökande per plats. Under några hektiska dagar har de sökande testats både fysiskt och psykiskt.

Martin Svensson är en av alla dem, som vill bli officer. Vi följde honom och hans första steg mot officersyrket under en dag späckad av tester.

Ett vägval i livet

- Jag har känt suget under många år efter ett arbete i marin miljö, säger Martin, som tillhör de lite äldre sökande.

Martin Svensson är 32 år och bor i Karlskrona, bara några minuters färd ifrån Örlogshamnen, där testerna äger rum. Han gjorde värnplikten som båtförare på Ekipagekompaniet 95/96.

- Det var en mycket rolig tid och jag trivdes med att arbeta till sjöss, slår han fast. Jag har sedan tiden efter muck arbetat med IT i olika former, både som konsult och som tekniker, men har nu kommit till ett läge i livet, där jag ställde mig frågan, om jag ville arbeta med IT hela livet eller göra något annat.

Svaret på den frågan blev att söka specialistutbildning som i första hand vapenteknisk officer och i andra hand som skeppsteknisk officer. Under de dryga tio år som gått, har han skaffat sig en bred erfarenhet av drift, övervakning och underhåll, vilket kan komma Försvarsmakten till gagn. Till viss del har han hållit kontakten med Försvarsmakten genom att varit medlem i hemvärnets marina delar i Karlskrona. I hemvärnet har han också fått olika utbildningar på vapensystem och ledarskap.

- Dagens Försvarsmakt med den internationella inriktningen känns också mycket spännande, avslutar Martin innan testerna startar.

Omfattande tester av muskler och hjärna

Dagen inleds med upprop och en genomgång av vad testerna innehåller. Löjtnant Lars Svensson är ansvarig vid 3.sjöstridsflottiljen och har sytt ihop dagarna med läkarbesök, fysiska tester, teoretiska tester och läkarundersökningar.

Först på programmet för Martin står ett samtal med studievägledare

Lars Svensson berättar om dagens prövningar

Diskussion med studievägledare Bengt Nyström och Kenneth Jönsson från Marinbasen

Bengt Nyström. Martins yrkesval för framtiden diskuteras och det finns möjlighet att ställa frågor och till och med för sista gången välja en annan yrkesgren, om man vill.

De fysiska testerna består av så kallade multitest och beep-test. I multitestet gäller det att göra så många armhävningar, sit-ups och ryggböjningar som minimikravet ställer. För ingen av de, som testas denna dag, är det några bekymmer och för Martin går det mycket bra. I flera av momenten gör han maximalt resultat. Alla fysiska tester görs i en särskild takt, som styrs av ett taktljud i högtalarna. Beep-testet, som mäter kondition och syreupptagningsförmåga, är nästa moment. Även där går det mycket bra för Martin. Hans resultat är långt över de krav som ställs.

Efter lunch är det dags för en annan typ av kraftansträngning, där hjärnan spelar huvudrollen. I MHS-testet, som liknar det på mönstringen, mäts förmågan att se samband, mönster och rumsuppfattning med mera. I CTI-testet kontrolleras, vilken uppfattning den sökande har om sig själv. Totalt tar testerna 3-4 timmar i ett sträck. Det brukar inte vara några problem att somna när dagen är slut.

I höst börjar utbildningen

Utbildningen ”Officer med specialistinriktning” är en sammanhållen utbildning med ett antal olika delkurser anpassade efter varje specifik utbildningsinriktning. Här finns inriktningar inom följande områden: Amfibie, CBRN, Fältarbeten, Flyg, Försörjning, Indirekt bekämpning, Informationsoperationer, Ledningssystem, Luftvärn, Sjöstrid, Stridsledning, Teknisk tjänst, Ubåt samt Underrättelse- och Säkerhetstjänst.

- Jag tror mycket på den här utbildningen säger löjtnant Lars Svensson, rekryteringsofficer vid 3.sjöstridsflottiljen.

Av 360 platser på utbildningen är cirka 45 marina. Martin Svensson hoppas ta en av dem. Den 25 augusti startar utbildningen vid de olika skolorna runt om i Sverige

Jimmie Adamsson

Foto: Jimmie Adamsson

Tvåbefälssystem införs i Försvarsmakten

Försvarsmaktens nuvarande enbefälssystem infördes 1983 och gick då under benämningen NBO (ny befälsordning). Systemet var bl.a. en följd av reformeringen av det svenska skolsystemet, där huvuddelen av alla ungdomar skulle få gymnasieutbildning.

Fram till 1972 fanns de gamla kända kategorierna officerare, underofficerare och underbefäl. De teoretiska grunden för detta utgjordes av tre examina, gymnasium, realskola respektive folkskola. Med armén som huvudsaklig grund hade kring 1960 framför allt underofficerarnas roll förändrats och detta ansågs kräva en ny befälsordning. Denna kom 1972 och kallades i dagligt tal för tjänsteställningsreformen. Officerare blev regementsofficerare, underofficerare blev kompaniofficerare och underbefäl blev plutonsofficerare. Denna reform levde i endast 11 år, innan det var dags för enbefälssystemet.

Det nya tvåbefälssystemet innebär, att Försvarsmakten får två befälskategorier. Systemet är uppbyggt efter samma princip som de flesta NATO-länders befälssystem. De två befälskategorierna kommer att benämnas officers (OF) och other ranks (OR). På svenska blir det officersgrader och övriga grader.

I det nya systemet kommer det att finnas tre olika typer av officerare – officerare med treårig akademisk utbildning, officerare med grundläggande yrkesutbildning på cirka ett år samt officerare med en anpassad officersutbildning (civil utbildning med militär påbyggnad, t.ex läkare och civil)ingenjörer.

De första specialistofficerarna anställs i juni i år och hela reformen ska vara genomförd den 1 januari 2010.

Vad de nya graderna i specialistkarriären skall heta är, när detta skrivs inte klart, men kanske kommer de gamla titlarna sergeant och fanjunkare åter till heders.

Det svenska hittillsvarande systemet har varit svårt att förstå internationellt. T.ex. har 10 kaptener på en ubåt skapat lite sensation.

Även inom landet har enbefälssystemet ifrågasatts. Behöver den som ska bli amiral samma grundutbildning som den, som ska bli maskintekniker på ett fartyg. Systemet var dyrt och kunde skapa A- och B-lag, genom att de, som valde specialistkarriären, ofta betraktades som en officer med lägre status. Detta ska det nya systemet förhoppningsvis råda bot för.

I en annan artikel av detta nummer beskrivs antagningsverksamheten för de första specialistofficerarna i flottan.

Olle Melin

Arkitektpristävlan

Det blev Tony Svensson, 34 och bördig från Hasslö, som vann första pris i arkitekttävlingen om den framtida gestaltningen av Amiralitetsparken. Hasslö blev en del av Karlskrona kommun just Tonys födelseår, 1974. I dag är Tony verksam som planarkitekt i Falun, där han bor tillsammans med sambo och barn. Hans yrkesutövning omfattar hela landet och ibland utanför landets gränser.

Tony berättade, att detta var andra gången i livet han tävlade. Som sjuåring hade han vunnit en teckningstävling med prissumman 25 kronor.

Totalt fanns 41 inlämnade förslag av enskilda och grupper från Sverige, Danmark, Norge, Finland, Tyskland, Nederländerna, Italien och Spanien.

Tävlingen utlystes i oktober 2007 och sista inlämningsdag var den 10 januari 2008. Den 8 april var det prisutdelningsceremoni under ledning av generaldirektören vid Fortifikationsverket, Sören Häggroth.

Tävlingsområdet

Tävlingsområdet omfattade södra delen av Trossö och avgränsades i norr av Alamedan och i söder av kajerna i Örlogshamnens Trossödel. I öster respektive väster begränsades området av de slutna stadskvarteren.

Tävlingsuppgiften

Huvuduppgiften var att organisera och gestalta tävlingsområdet som helhet och bestod av:

- Att skapa en attraktiv entréplats till örlogshamnen och Skeppsgossekasernen av offentlig karaktär.
- Att gestalta vaktfunktionen och den fysiska gränsen mellan militär och civil del.
- Att föreslå trafik- och parkeringslösning.
- Att gestalta ett besökscentrum till Örlogshamnen.
- Att föreslå gestaltning av en byggnadsvolym inom den militära delen
- Att utveckla ett helhetsgrepp på parkmiljön, som även kan inkludera parkområdet norr Alamedan

1:a pris, 200 000 kronor

Sublimelight/mina drömmars stad
Så heter alltså Tony Svenssons belönade förslag.

Förslaget i stort framgår av skissen till vänster över tävlingsområdet.

Juryns motivering

Förslaget är gestaltningsmässigt väl genomarbetat där plats och park – från Stortorget ner till Högvakten – hänger ihop som en axel med hjälp av ett breddat stråk runt ravinen och platsbildning i anslutning till Klockstapeln. Stråket knyter an till Hoglands park och Kungsgatan på andra sidan Stortorget, vilket bidrar till, att områdets betydelse i världsarvet Karlskrona lyfts fram på ett föredömligt sätt.

Parken är något utglesad längs ravinen, så att Klockstapeln framträder och att man kan tillgodogöra sig utblickarna mot norr och söder från Klockstapeln. Parken framför Skeppsgossekasernen är löst på ett enkelt sätt med symmetriska granitsteg, som kan utnyttjas som sittplatser.

Förslagsställaren har förlagt den östra delen av gatan vid Amiralitetsplatsen parallellt med nuvarande byggnader och med en sammanbindande gata i nuvarande läge, som med enkla medel löst trafikföringen. Parkeringarna ramar in platsen, utan att störa platsbildningen eller den frilagda Högvakten. Denna lösning medger också, att platsen framför Högvakten kan renodlas och få sin roll som ceremoniplats eller samlingsyta för andra ändamål.

Vaktbyggnaden har fått en enkel och självklar lösning, som relativt lätt går att genomföra och samtidigt ge en sammanhållen arkitektur till byggnaden, som saknas idag.

Förslagets svagheter är främst parkrummet, som behöver vidareutvecklas. Juryn ställer sig tveksam till bastionernas formspråk i kombination med den engelska parken. I den vidare bearbetningen bör bastionerna tonas ner och anpassas till parken. Även själva platsen vid Klockstapeln bör utvecklas. Lösningen att integrera kiosk- och serveringsfunktionen i bastionerna kan bli tekniskt komplicerat och alternativa lösningar bör studeras. Förslaget redovisar många detaljer, som inte fullt ut berikar det starka konceptet, som kan behöva renodlas mer.

Som helhet finner juryn, att detta förslag, som är vackert presenterat, innehåller ett tydligt grepp, som ger tävlingsområdet dess rätta värde i Karlskrona och samtidigt kan genomföras i etapper till en rimlig ekonomi.

Pristagarens tankar kring förslaget

Vid prisutdelningsceremonien i Marinbasens modellsal berättade Tony om sina tankar, vilka omsattes i det vinnande förslaget. Han återkopplade till Karlskronas äldsta historia med stadsplan från 1680-talet och där världsarvet spelar en väsentlig roll. Den gamla slutningsmuren, där delar återstår utgjorde en tydlig gräns mellan militärt och civilt. Stora förändringar har dock skett i stadskärnan genom omfattande stadsbränder och rivningar.

Han ville arbeta med gränser mellan civilt och militärt och deras förändring i tiden. Han ville göra återkopplingar till Hårlemans påbörjade kyrka söder om Klockstapeln och bastionen Wachtmeister i norr.

Själva namnet på förslaget, *Sublimelight*, syftar på upphöjd upplevelse, gräns och ljus. Ljuset från havet och himlen är också utnyttjade i förslaget.

En eventuell ny byggnad i örlogshamnen kan beredas plats, där nuvarande paradplats ligger och arkitekturen här anknyter till det äldre byggnadsbeståndet inom området.

Nuvarande vaktfunktion förstärks och nuvarande byggnad får enligt förslaget stora glasytor.

Övriga pristagare

Andra pris på 150 000 kronor med titeln *Kod Orange*, gick till GAJD Arkitekter genom Magnus Englund och Petra Thedin och Landskapsgruppen genom Petra Ekström och Annika Meincke, Göteborg.

Tredje pris på 50 000 kronor med titeln *Square*, gick till KANOZI ARKITEKTER genom Johan Casselbrant, Björn Siesjö, Niclas Nydewall, Jessica Wren och Waclaw Kipszak från Göteborg.

Hedersomnämnande fick *Så´n ska´ det vaere´!*, inlämnat av Lone Ostenfeldt, Johnny Ostenfeldt och Andreas Ostenfeldt, danska arkitekter verksamma i Nederländerna.

Seminarium

Senare på dagen presenterades det vinnande förslaget för allmänheten vid ett seminarium i Chapmansskolans aula. Tyvärr var seminariet inte särskilt välbesökt, vilket var tråkigt med tanke på det fina förslag, som presenterades för stadens framtida gestaltning.

Olle Melin

Foto: Olle Melin

Marinregementet i Karlskrona

Marinierer och artilleribussar. Sjöartilleriregemente och Marinregemente.

”Marinierer och artilleribussar” utgjorde sedan slutet av 1600-talet garnisonstrupper vid Flottan. Dessa trupper var även rekryteringsgrund för Flottans volontärer och kofferdibåtsmän (d v s båtsmän som även tjänstgjorde i handelsflottan).

1766 organiseras ett regemente om ursprungligen 1400 marinsoldater och 600 artilleribussar.
1789 Storamiralens regemente och ett volontärregemente organiseras
1790 Efter freden i Värälää organiserades två volontärregementen med en sammanlagd personalstyrka av cirka 1500 man. De avsågs främst för garnisonstjänst i Karlskrona, men det fanns ett kompani i Göteborg och inledningsvis ett i Stralsund.
1824 (Samma år som örlogsflottan och Arméns flotta sammanslogs) bildades Sjöartillerikåren. 874 man fördelade på 10 kompanier, 7 i Karlskrona, två i Stockholm och ett i Göteborg. Förbandet avsågs för ”garnisonstjänst vid Flottans förband och där förekommande artilleriarbeten”. Manskapet skulle ”exerceras i både infanteri och artilleri”. Konceptet ”marinierer och artilleribussar” lever således fortfarande.
1832 omorganiserades Sjöartillerikåren till Sjöartilleriregementet, 800 man fördelade på 10 kompanier. Uppgifterna var i princip de samma som föregångarens, men ansvarsområdet begränsades till Karlskrona.
Regementet skulle dessutom tillhandahålla befäl och vapenövning för ”Blekinge läns beväring”.
1845 Sjöartilleriregementet får namnet Marinregementet. Bibehåller i stort samma uppgifter, organisation och styrka som företrädaren.
Artilleriinslaget utgår dock, och ”artilleribussarne” organiseras som en särskild Artilleribåtsmanskår. Se nedan beträffande Karlskrona artillerikår.
1872 Marinregementet överförs till landförsvaret (armén). Successiv avveckling inleds.
1886 Marinregementets kvarvarande befäl överförs till Blekinge bataljon (nr 30,beväringsförband) i Bredåkra/ Ronneby och på Vämö slätt..
1902 Blekinge bataljon sammanförs med Smålands grenadjärer (indelta) till Kungl Karlskrona grenadjärregemente (I 7). (Gräsvik; Vämöslätt, Rosenholm m.fl. platser). Regementets huvuduppgift är att vara ”infanteribesättning i Karlskrona fästning”
1928 Karlskrona grenadjärer dras in. Ett detachement ur Kronobergs regemente förläggs till Karlskrona.

Beträffande Karlskrona artillerikår har den ävenledes uppkommit ur Sjöartilleriregementet genom att artilleribåtsmännen organiserades jämsides med Marinregementet som en särskild kår 1845 (jfr ovan). Förbandet benämndes under större delen av sin livstid artilleribåtsmanskåren. Organisationen Karlskrona artillerikår, som tillhörde Flottan, fanns 1893—1901, omfattade fyra kompanier och ingick 1902 i Kustartilleriet.

Korum på Bredåkra hed

Marinregementet

Mot den ovan tecknade bakgrunden förefaller det naturligt att hävda, att den del av Karlskrona grenadjärer, som härstammade från Blekinge bataljon, genom detta förband har en naturlig knytning bakåt till marinregementet och dess föregångare, och framåt till Karlskrona kustartilleriregemente, som övertog uppgifterna i Karlskrona.

Marinregementets kaserner låg vid Stumholmsbron (kasernerna har sedan tillhört Flottans sjömansskola och Karlskrona örlogsskolor (Bataljon Sparre). Övningsplats för regementet var Amiralitetsslätten.

Befälet över regementet fördes av en ”Öfverste och Sekundchef, med skyldighet att under exercis vara beriden”.

Vem översten var sekundchef åt, har jag inte kunnat utröna. Förmodligen var det befälhavande amiralen.

Regementets uniform var av armésnitt, men med vissa plagg till modellen överensstämmande med Flottans, dock med regementets knappar. Mössornas lilla riksvapen var överlagt korslagda fanor och ankare.

”Marinregementet erhöll 1866 sina tvänne fanor. Fanspetsarna prydas med Carl XV:s krönta namnskiffer, och å de vita dukarna läsas segernamnen Hogland 1788, Svensksund 1790. Fanorna hava varit uppställda i grenadjärregementets officersmäss”.

Vad som föranledde segernamnen har jag inte kunnat finna. Förmodligen ansåg man, att de ”marinierer och artilleribussar”, från vilka regementet härstammade, hade del i de båda sjöslagen. Jag vet inte om de hade fått föras, om dagens kriterier tillämpats. Hogland var dessutom knappast en otvetydig svensk seger.

Sune Birke

Soldater ur Marinregementet övar på Vämöslätten i Karlskrona

PS. Marinregementet är unikt i ett avseende. Jag tror, att det är det enda regementet i landet, som lagts ner efter en motion från en lokal riksdagsman.

Riksdagsman O F Brunnberg från Karlskrona hade åren 1868-1870 tre år i rad riksdagen föreslagit indragning av Marinregementet eller förflyttning till annan ort ”där det även i fredstid kunde beredas nyttig sysselsättning, så att icke som nu är förhållandet, mer än hälften av den nuvarande garnisonen får gå sysslolös samt sprida och underhålla sådan demoralisation, som av dagdriveri alstras.”

Beväringens övningar kunde Kronobergs och Kalmar regementen svara för enligt motionären.

År 1872 vakantsattes Marinregementet och det skulle sålunda avvecklas allt efter manskapets avgång.

Red

Källor:
Nordisk familjebok
Författningssamling för Kongl. Maj:ts Flotta, 1858
Lindsjö, Marinhistoria
Bromé, Karlskrona stads historia, del III 1862—1930, 1930
Kungl. Kronobergs regementes detachement i Karlskrona, 1939
Falk, Kungl. Karlskrona grenadjärregemente 1902-1927
Cyrus, Kungl Kustartilleriet 1902-1952, 1952

S/S Bore, *världens äldsta isbrytare*

eller Kungl. Svenska Flottans äldsta örlogsfartyg med originalångmaskin och ångpanna och fortfarande sjöduglig och rustad

Var går gränsen för att hålla ett ångfartyg, byggt 1894 vid Kockums i Malmö, vid ”liv” år 2007 och i nästan bättre skick än när det byggdes? Här kommer lite om den senaste resan samt axplock ur den otroliga loggboken från 1894. med internationella namnsignalen SELA, statsisbrytare, passagerar- och postångare, kanonbåt i Öresund och numera med hemmahamn i Västerås, fantastiskt väl vårdad och underhållen av sin ägare, dir Knuth Borg, Swecox International AB.

Fredagseftermiddagen den 9 november 2007.

Vår lilla lastbil smyger, fullastad med sjösäckar och sjöställ, över den rangliga träbron till anrika Beckholmen, Djurgården, Stockholm. 3 befarna sjömän med sin befälhavare kikar intensivt genom kvällsdunklet över dockorna och pontonbryggorna. Jo, där ligger hon, *S/S Bore*. De bakåtlutande masterna, den låga, öppna bryggan och den stora skorstenen avslöjar 1800-tal och att maskinisterna har ångan uppe: En kraftig rökplym sveper då o då över bryggorna och masterna i ”Döda” skeppens vik. *S/S Bore* av Västerås har legat på varvet på Beckholmen under hela sommaren för klassning och reparationer. Nu är det dags för hemfärd.

Däcket är sparsamt upplyst i strilregnet. Högar av tågvirke ligger på däcket, nödtorftigt insvepta i fladdrande plastpresenningar, samma oreda som alltid efter ett varvsbesök och innan sjöstuvning. Mörka gestalter kånkar på matkantiner, aha, det är mästerkocken Jimmy Lemming från Västerås, som bunkrar proviant för resan. Maskingänget, Olof, Christer, Thomas, (eldare, maskinister, smörjare och elektriker) går sina rundor mellan ankarspel och styrmaskin med smörjsprutorna i högsta hugg. Alla lager och ventiler skall få sina doser och det väser och pyser överallt för att få ångledningarna fria från vatten. Räddningsgubbarna från Västerås, Arne, Uffe, Åke och Kjell, pensionerade och salta sailors med långa tjänstgöringar i Svenska Sällskapet för räddning av Skeppsbrutne, monterar upp VHF:en och nakterhuset till kompassen på bryggan (fler navigeringshjälpmedel än kompass ståtar det gamla fartyget inte med!) Nere i lotshytten, under bryggan och innanför reservstyrningshytten med sin väsande styrmaskin, har Ragnar ”Ragge” från Västerås Radioklubb, monterat upp en modern radiostation och hissat upp en försvarligt lång antenn i riggen. Man skall försöka få så många radiokontakter (QSO) som möjligt under resan med *S/S Bores* radiosignal SELA 8S8ELA sprakande i rymden.

Navigationsstyrman John, lärare vid Bernadotte-gymnasiet i bl.a. datateknik och matematik, har dock förstått, att vi behöver mer hjälp under denna sena höstresa: Han har i bagaget en bärbar GPS med senaste mjukvara och finesser samt en dataskärm med AIS, ett fartygspositioneringssystem, som inte bara visar sjökartan utan också alla större fartyg, som manövrerar i området. Vid varje fartygsangivelse står fartygets namn, fart, ja, alla uppgifter som en navigatör kan behöver. Alla fartyg har inte de transpondrar som behövs, inte *S/S Bore* heller, men vi skall rapportera till lotsarna i Södertälje kontinuerligt och då finns och syns vi på alla fartygs data- och radarskärmar.)

Sjösäckarna stuvas ned under däck i de vackra passagerarsalongerna och befälets inredning under akterdäck eller i manskapshytterna föröver. Det går litet långsamt för belysningen är inte så ”lysande” under däck, då fartygets åldriga el-generator (ångturbin av 1926) tillverkar en likström om 70 volt, som med viss ansträngning får glödlamporna att glöda! Hela tiden hör man eldarnas skyfflar och spett mot metalldurkarna, där långt nere i maskinrummet, kolen rasslar mot plåten.

Så det är en förtätad och förväntansfull stämning ombord, som förhöjes kl 2000, 8 glas, när kocken fått klar en sen middag på

Sjökaptenen och lotsen Ove Hagström på S/S Bores brygga 1990

Livbåtsövning till sjöss 1999. Styrman Kalle Jonsson.

den gamla, vedeldade järnspisen i byssan och det blir en skaffning, som heter duga, kalops med alla tillbehör. Hela besättningen skaffar i den forna manskapsförläggningen under fördäck.

Därnere ses vi alla ordentligt för första gången och det blir många handslag och historier från förr. Jag tar tillfället i akt och hälsar alla välkomna och orienterar om resan. De flesta känner fartyget bra, men några nya finns alltid så säkerhetsrutinerna gås igenom.

Väderleksrapporterna har indikerat minus ett par grader och hård nordvästlig vind (kulingvarning) med snöfall!

Vid 6 glas (kl 2300) törnar de flesta in utom vakten och man bereder sig för en kort nattsömn innan avgång.

S/S Bore

S/S Bore blev rekvirerad som hjälpkanonbåt Nr 31 under både första och andra världskriget. Många ”blåjackor” har frusit på hennes öppna brygga. Den blev så småningom inbyggd, men skulle god utkik klaras, fick utkiken och befälet allt speja från de öppna bryggvingarna. Verkligt dramatiskt var det den 9 april 1940, då *S/S Bore* patrullerade som enda, svenska, rustade, marinfartyg ute i Öresund på bevakning och hennes ”gnist”, telegrafisten Tryggve Kastrup från Malmö, fick ta emot de ödesdigra underrättelserna: Tyskarna har anfallit Danmark! *S/S Bore* var alltså i den stunden vårt marina försvar i Öresund-farvattnen den natten ! Med signalen klart skepp i minnet somnade jag drömlöst.

Lördagen den 11 juni 1894

Denna dag varma junidag skrevs kontraktet mellan Malmö Hamnförvaltning och Kockums Varvs AB om byggnation av en ”mäktig” isbrytare. Kockums hade redan då byggt två isbrytare för dansk räkning, *S/S Mjölner* och *Bryderen*. *S/S Bore* skulle bli det första isbrytarfartyget i Sverige. Man räknar med, att fartyget var det tionde isbrytarfartyget i världen. För en summa av 197.300 kr skulle Kockums bygga fartyget med nitat stålskrov och med en längd om 39,8 meter, bredd 8,9 meter och djupgående 5,1 meter. Bruttotonnaget skulle vara 374,1 men är numera 391. En tvåcylindrig ångmaskin om 600 indikerade hästkrafter med ett varvtal mellan 80 till 90 slag i minuten skulle installeras. En stående ångpanna av Cochran-typ med naturligt drag försedd med 180 m^2 eldyta + 6 m^2 rosteryta skulle ha ett ångtryck om 8,4 kg/cm^2. Till allt detta kom donkeypanna, matar- läns- bärgnings- cirkulations- och brandpumpar m.m. Fartygets försågs med en trebladig propeller med 3 m diameter. På däck skulle sedvanlig utrustning för havsgående fartyg finnas som ångdrivet ankarspel, tre ankare, stolpkätting och bogserarrangemang med bågar och krok. En 22 fots livbåt och en 16,5 fots iseka fanns ombord. Fartyget hade två bakåtlutande master av trä. På dessa master skulle man kunna föra segel (stagfock och 2 snedsegel), vilka också finns med på leveransritningen. På den öppna bryggan skulle maskintelegrafer finnas och på däck byssa, förråd och en toalett.

Inredningen akter ut skulle utgöras av en större herrsalong, en mindre damsalong, matsal, wc samt hytter för befälet och restauratrisen. Förut skulle byggas hytter för styrman, matroser, lots, maskinist, eldare samt lastrum, wc och lamphytt.

En kännare av fartyg, som förekommit i svenska örlogsflottan, finner raskt att måtten på *S/S Bore* stämmer väl med kanonbåten *HMS Svensksund*

S/S Bore sjösattes den 17 november 1894 och fick omedelbart tjänstgöra i de mycket hårda isvintrar, som förekom kring sekelskiftet 1900. Hon gjorde 12 knop och förbrukade då 0,92 kg kol per indikerad hästkraft och timma, (År 2007 beräknas kolåtgången vara ca ½ ton/tim. vid 7-8 knops fart). *Bore* kunde vid behov forcera 30 cm tjock, fast is och bryta sig fram genom packis av ända upp till 3 meters tjocklek! Vid stränga isvintrar fungerade isbrytaren som passagerarfartyg mellan Malmö och Köpenhamn. Många äventyrliga resor noterades i loggboken. Vid ett tillfälle tog resan nästan 27 timmar. Det berättades om muntra middagar och dans ombord för att förströ passagerarna! Förutom slitet som isbrytare gjorde fartyget rena bogseruppdrag utom under världskrigen då kanonbåten *Bore* rustades, fick besättning från Kungl. Flottan.

Som kanonbåt beväpnades hon med 2 57 mm kanoner på fördäck och en 40 mm luftvärnskanon på akterdäck.

Lördagen den 10 november 2007

Kl 0400, 8 glas, blir det allmän utpurrning. Efter en skvätt iskallt vatten i ansiktet och en kanna skållhett kaffe utanför byssan vaknar de flesta till. Snöregnet hänger i luften men sikten är ganska god. Alla lampor runt Stockholms Hamn gör att det aldrig blir riktigt helmörkt på Strömmen. Jag kollar runt på däcket. En centimetertjock isskorpa på fördäck orsakar ”skridskoåkning” och från bryggan hörs varningsrop med samma mening. Däcksfolket enklar upp förtöjningarna, maskinfolket eldar under ångpannan och vakthavande maskinist ”propellrar” d.v.s. kör ångmaskinen sakta framåt, allt för att jämnt värma alla maskindelar inför ”belastningsdrift”..

Strax efter kl 0600 har vi bara förspringet kvar i land. Camilla Eriksson, sjökapten och dotter till gamle chiefen, får förtroendet att vara ”hamnroddare” d.v.s.. stå till rors under hamnmanövreringen. Ett par slag i maskintelegrafen, framåt sakta och *S /S Bore* sträcker upp springet och Camilla får ordern: Styrbord dikt. Sakta bänder ak-

terskeppet ut från kajen, går klar ett annat fartyg, som ligger tätt akterom oss. Så blir det :”Halv Fart Back”, springet kastas loss och vi är under gång. Stockholms Ström tar emot oss med frisk nordvästlig vind och cirka 1 knops ostgående ström.

Inga andra fartyg syns till och vi driver sakta ostvart i avvaktan på att Danvikstullsbron skall lyfta. Det är en märklig känsla att stå på den öppna bryggan och se fartyget sakta, i 3,5 knops fart, passera de nybyggda husen längs kajerna i Hammarbyhamnen. Genom ljusrektanglarna från våningarna anas ombonade, varma, frukostmiljöer där man inte har en aning om de kyliga förhållanden vi har på *Bores* däck.

Hammarbyslussen är välkommet öppen i god tid och det blir en kort förtöjning innan vattenmassorna mellan Saltsjön och Mälaren utjämnats. Så ”Halv kraft framåt” i leden mot Liljeholmsbron där ljusramperna kring nya järnvägsbron glimmar likt festliga juldekorationer.

Snart är Liljeholmsbron akter om oss och vi plöjer försiktigt i de smala kanalerna mot väster. Förr låg det lastkajer och skeppsvarv där, men numera står höghusen tätt som sillstim längs kajerna - alla vill ha sjöutsikt!

Vid passage av Kungshatt görs sedvanlig honnör och ångvisslan dånar mäktigt mot den höga bergsryggen. Nattmörkret viker och dagningen är grå och kulen. Skärpt utkik beordras nu inför mötet med färjetrafiken mellan Jungfrusund och fastlandet. Färjorna går tätt och man skall hålla undan för dem som seglar ” för sitt bröd”!

Björkfjärden möter med ökad vindstyrka, nu ca 14 m/s och faktiskt blir det lätt sjögång. Vi stävar i vindriktningen. *S/S Bores* däck är fortfarande ”plant” men annars är hon en riktig ”rullebytta”.

Utsikten att komma fram till Västerås och navigera i den smala kanalen till den gamla hamnen efter mörkrets inbrott är inte något man längtar efter. Jag beordrar alla möjligheter att försöka få sjölä under öarna, för att öka farten någon halv knop. Det gäller att ta så många säkra genvägar det går att erhålla under vägen upp mot Hjulstabron. Det lyckas bra, genom det smala faret vid Ringsösund, till och med färjan mellan Arnö och fastlandet håller sig stilla i färjeläget så ingen fartminskning behövs göras i det hålet.

Kylan biter och rorstörnarna minskas till cirka 15 minuter per pass för varje man. Men även en fartygschef måste värma sig ibland och då är det lämpligt att besöka radiostationen i den varma navigationshytten. Där residerar telegrafisten Ragge bland omformare, morsenycklar och blinkande sändare/mottagare och han har kontakter över hela Europa. Ena stunden talar han franska, nästa spanska och i den tredje blir det engelska i mikrofonen. Innan han stänger stationen för kvällen kommer han att få inte mindre än 140 kontakter verifierade! Några radioentusiaster får reda på att *S/S Bore* förväntas passera Hjulsta och kommer också dit ned i grupp för att viftande, tutande och hejande hälsa oss vid bropassagen. *S/S Bore* hälsar tillbaka med sin ångvissla. Sedan går färden som en dans i lä av de stora öarna.

Ett annat bra ställe att värma sig är att besöka maskinrummet. Den väldiga ångmaskinen, som inte är försedd med skydds/täckpåtar, visar sig, i all sin glans, djupt därnere. Polerade kolvstänger, axlar och en magnifik vevaxel rör sig rytmiskt med cirka 80 slag i minuten nästan som ett människohjärta! I de trånga passagerna mellan maskinerna rör sig personalen, 7 personer, slirande över de oljiga durkarna. Hela tiden på spänn: ”Hörs det något missljud från något lager, är det för varmt, är det dags att smörja”?

Solen kommer fram och mildrar kylan. Snart syns Västerås ”skyline” föröver. Chiefen varskos, så att han kan avpassa eldningen under pannan: ”20 min till beräknad förtöjning”. Farten minskas successivt vid passage av Hovaren på Västeråsfjärden och sakta glider *S/S Bore* in mot gamla hamnen. Fartyget gör en mjuk båge runt Kaninholmens förfallna pålning och tar en mjuk törn mot hemmakajen. Många ångbåtsentusiaster står på kajplan, så fastgöring av vajrar och trossar går galant. När landgången är surrad vid 1500 tiden, 6 glas, slås ”Väl i maskin” med maskintelegrafen och en lång ljudsignal från ångvisslan brölar ut i hamnen. *S/S Bore* är väl förtöjd i hemmahamnen efter sitt Stockholmsbesök.

Jag och besättningen sänder en varm tanke till redaren, Knuth Borg och SWECOX INTERNATIONAL AB, som åstadkommit, att S/S Bore, i vårt tycke, blivit en Sveriges riksklenod, klassad, reparerad och klar för en ny seglation.

Ulf Holm, (74),

Sjökapten och befälhavare på S/S Bore.

1999 års besättning samlad på akterdäck

Första maj-reveljen i Karlskrona

Traditionsenligt bjöd Marinens Musikkår på revelj på morgonen den 1 maj.

Traditionen med förstamajrevelj i Karlskrona går tillbaka till 1840. Från början var det Sjöartilleriregementets musikkår, som utförde denna spelning. Traditionen övertogs av Marinregementets musikkår 1845 och behölls till 1874, då Skeppsgossemusiken övertog traditionen några år, innan det var dags för Flottans musikkår att föra denna tradition vidare, en tradition som fortlever än i våra dagar. 1873 spelade för första och enda gången Marinregementets musikkår och Skeppsgossemusiken tillsammans. Förstamajreveljen lever än i dag och sedan 1840 har den endast ställts in två gånger. År 2004 spelade dock Flygvapnets Musikkår från Göteborg, eftersom Marinens Musikkår vid tillfället befann sig i Kosovo.

Årets revelj samlade rekordstort deltagarantal, kanske beroende på de orosmoln, som hopar sig om kårens fortsatta existens.

Under marschen runt centrala Karlskrona gjordes stopp vid Alamedan och Föreningen Gamla Carlscrona, där ordföranden Jan-Erik Jansson hyllade musikkåren. Marschen gick vidare till residenset och landshövding Ingegerd Wernersson. För hennes del var det sista gången hon mottog kåren. Hon lämnar sin tjänst med utgången av augusti månad.

Marschen gick vidare till Björkholmen, där byalaget bjöd på blåbärssoppa. Här passade olika talare på att slå ett slag för musikkåren och dess fortsatta existens. Musikkårens chef Morgan Carlsson, kommunalrådet Karl-Gösta Svenson, oppositionens Magnus Johansson samt ordföranden i Marinens Musikkårs vänner, Sven Norén, framförde alla sitt stöd för musikkåren och dess placering i Karlskrona.

Marinbaschefen Ola Truedsson lyssnar till Marinbasens marsch i stram givakt

Från Björkholmen gick marschen vidare till Gröna gången, där marinbaschefen Ola Truedsson hälsade välkommen och bjöd deltagarna på morgonkaffe. Här fick också publiken höra prov på kårens sångkonst, där ett par välkända vårmelodier framfördes under ledning av Ulf Sigurdson.

Marinens Musikkår har anor i Karlskrona från 1680, då de första amiralitetsmusikanterna kom till staden och flottan. I dag är kåren Sveriges enda militärmusikkår med anställda musiker, musiker med utbildning vid musikhögskola.

För några år sedan var kårens existens hotad, men genom en massiv insats räddades kåren kvar. Nu hotar man på nytt från Kungl huvudstaden och försvarshögkvarteret om nedläggning och man kommer osökt in på tanken, att det är en hämnd för misslyckandet för några år sedan.

Skulle musikkåren läggas ned, så står Sverige utan en militär musikkår med anställda musiker, ett fattigdomsbevis utan like.

Musikkåren är inte bara en musikkår för högvakt och statsceremonier utan i första hand en kår, som ska föra den en gång så starka svenska blåsmusiktraditionen vidare och utgöra ett stöd och en inspirationskälla för alla de amatörmusikkårer, som finns över hela landet.

Musikkåren fick en välförtjänt uppmärksamhet med ett reportage av Lisa Syrén i ”Ring så spelar vi” den 3 maj.

Du, som läser detta, kan stödja våra krav genom att gå in på nedanstående hemsida och skriva in Ditt stöd. När detta skrivs den 5 maj, har över 12 000 personer redan skrivit på.

Adressen till hemsidan är:
www.bevaramarinensmusikkar.se

Självklart skall Marinens Musikkår finnas, där huvuddelen av den svenska marinen finns och i minst 300 år till!

Olle Melin

Foto: Olle Melin

Revelj i slutet av 1930-talet. Musikkåren under legendariske flggtrumslagaren Jocke Johansson har marscherat till Kungshuset för att uppvakta befälhavande amiralen

Nu firar vi 60 år

Det var den 16 november 1948, som man kunde läsa i Göteborgsposten: ”*HMS Kryssaren Gotland* gled majestätiskt ut från djuphamnen på sin långresa runt Afrika med en besättning på 500 man.”

Vi som kallar oss Backlaget var en liten del av besättningen med specialitet på radar, som nu var moderniserad efter krigsåren. Den första utländska hamnen var Falmouth i England, där vi tog ombord tropikhjälmar till våra vita uniformer. Vi skulle hamna under tropikernas sol.

Det egentliga syftet med resan var att utöka våra handelsförbindelser med omvärlden, samtidigt som materiel skulle testas med en drillad besättning. Våra besök skulle också representera den svenska industrin med en mindre utställning.

Biscaya gav oss en tuff lektion i sjömanskap med sina oberäknade hårda vågor, som kastade omkring oss i en virrande storm. Men *HMS Kryssaren Gotland* höll sig på rätt köl i alla väder. Efter några dygn kom vi i lugnare vatten med långa mjuka dyningar, som följde oss under resten av resan runt ekvatorn.

Under Backlagets träffar, som vi har fyra gånger om året, dyker minnena från resan alltid upp. Suddiga svart-vita fotografier kommer fram ur sina gömmor och sätter fart på diskussionerna. Ärtsoppan är den sedvanliga lunchen på torsdagarna och har vi tur, kan vi få den serverad på båten Segelkronan, som ligger förtöjd vid Östra brobänken på Skeppsholmen.

När vi låg på redden vid Sant Vincent kom backlagsmannen med en rykande varm ärtsoppa. Den fick gå till hajarna, då ingen kunde tänka sig att äta ärtsoppa i den 35-gradiga värmen. Men pannkakorna med vispad grädde slank girigt ner i hungriga magar.

På Cap Verdeöarna fanns en koloni för spetälska och många var stympade och hasade sig fram på brädstumpar. Och det fanns många glupska hajar, som tog sina tribut.

Vi gjorde ett strandhugg i Taccoradi på Guldkusten och stävade vidare uppför Kongofloden och för oss, som jobbade på däck, var det som att uppleva en Tarzanfilm.

Vi firade julen till havs och nyåret i Kapstaden, där vi vände och gick norrut utefter Afrikas östkust, där vi åter igen gick över ekvatorn och fick våra diplom av kung Neptun efter vårt tidigare linjedop. Vid Afrikas Horn trängdes vi med fler andra fartyg, som samlades i en konvoj för att fortsätta mot Suezkanalen. Det var fortfarande kritiskt i de farvattnen. Under resan passerade vi ändlösa vita sandstränder och besökte städer som Durban, Lorenzo Marquez, Mombasa, Aden, Djibouti och vissa av våra officerare besökte även Haile Selassie.

År 1998 firade vi i HMS Kryssaren Gotlands Backlag våra 50 år med en sjötur. Dåvarande chefen för Marinen bjöd oss att följa med kustkorvetten Gävle, som skulle gå från Stockholm till Hårsfjärden. Det var en hisnande upplevelse att få sväva fram mellan kobbar och skär. Fartyget var ett hypermodernt datastyrt underverk.

Övre raden från vänster: G.Jansson, S.Jonsson, F.Sjödin, N.Dahlgren, C.Benedictsson, U.Adlén Främre raden från vänster: C.Ungeståhl, L.Ringenson. G.Holmqvist, G.Norling, G.Schmidt Saknas: B.Selander, B.Nordlöf, K-R. Herrström (fotograf)

I år 2008 är det 60 år sedan, vi fick göra resan som representanter för Kungliga svenska flottan och det vill vi gärna fira tillsammans med våra kamrater i Flottans Män med denna lilla glimt av vår långa resa runt Afrika.

Zulu-taxi i Durban, januari 1949.

Med hälsningar från HMS Kryssaren Gotlands Backlag

Leif Ringenson

Karta över resvägen runt Afrika.

Gammal trotjänare i ny skepnad

Det är inte åren, som gör en gammal, utan livet. Så lyder ett gammalt ryskt ordspråk och det får utgöra inledningen på denna resumé över den senaste generalöversynen, som genomförts på *HMS Jägaren*.

Vi lämnade ordinarie förtöjningsplats måndag den 14 januari för att låta personalen på Ö-varvet öppna stora verktygsväskan och åtgärda en mängd årligen återkommande punkter men även att utföra förbättringsarbeten.

Till skillnad ifrån en normal årsöversyn med standardåtgärder såsom kontroll av räddningsmateriel, certifikatsförnyelse etc. är generalöversyn ett större ingrepp med 6-års intervall, som dels renderar i en längre varvsvistelse men också fler punkter på dagordningen att antingen kontrollera alternativt byta ut/förändra. Dessa är nu (i mitten av april) i princip klara och provtur med gott resultat har genomförts.

HMS Jägaren har ett förflutet som provplattform för de nu utrangerade sexton patrullbåtarna, som beställdes ifrån Norge. Hon byggdes hösten 1972 på Bergens mekaniska verkstad och är efter cirka 35 år fortfarande i tjänst. Inte illa med tanke på att normala fackliga regler lyder: ”sist in först ut”. Här har vi det omvända, nämligen först in och sist ut, åtminstone avseende patrullbåtsserien. Spinner vi vidare på det här med ålder, finner vi, att efter M-båtarna, som på slutet tjänstgjorde länge och väl i skoldivisionens regi numera är borta finns det endast ett fåtal fartyg i Marinen som har en aktningsvärd ålder. Grovt förenklat visar det, att vi har en modern flotta med inslag av ”erfarna” skrov både i form av minutläggare, stödfartyg men kanske främst våra skonerter.

Jägaren har genom åren varit prov- och utbildningsplattform för diverse system, innan hon blev vedettbåt. Sina nuvarande maskiner fick hon installerade 1988 i Öregrund. År 1992 lämnade hon så sydkusten och Karlskrona som hemmahamn för att ersätta dåvarande vedettbåtar på västkusten och har sedan dess genomfört ett antal identifieringar och ingripanden inom ramen för territoriell integritet.

Nutid och framtid

Fartyget har fått nya installationer för att klara morgondagens krav, civila såväl som militära. Ytterligare önskemål är också tillgodosedda. Fartyget har utrustats med ytterligare en navigationsradar (X-band) med bättre prestanda, placerad något högre i mastarrangemanget. Installation av en ny autopilot samt ett modernare gyro är också utfört. Fartyget blir förhoppningsvis också en drägligare arbetsplats sommartid, då aircondition, som anslutits till befintligt fläktsystem, har monterats. I maskinrummet finns numera två moderna hjälpmaskiner, som bidrar till en säkrare arbetsmiljö ombord men också till miljön utanför skrovet. Fartyget är numera utrustat med 2 st 25-manna livflottar samt nya räddningsgrindar.

Vidare är akterskeppet förlängt och nya luckor till skans och förpik har tillverkats. Nya utrymmen på halvdäck för att förvara oljesaneringsutrustning har tillkommit.

Största synliga förändringen utvändigt är, att hon fått en ny färg, som påminner om den hon hade vid leverans från Bergen vilket gör henne lite ”retro-modern” i kulören.

Slutligen kommer fartyget förmodligen under sommaren att få en annan typ av skeppsbåt och i samma period även byta ut befintlig 40 mm pjäs till motsvarande den, som finns på bl.a. på HMS Koster.

Förändringarna kommer att ge *HMS Jägaren* med besättning goda förutsättningar att i ytterligare några år bedriva året om-verksamhet.

Flemming Karsberg

Foto: Flemming Karsberg

Flytten till Berga

4.sjöstridsflottiljen föddes som nytt förband den 1 september 2005 i den nygamla baseringen på Muskö i Haninge garnison. Nästan tre år senare återvänder fartygsförbandet till Berga för att samlokaliseras med Amfibieregementet.

Sedan Försvarsmakten med positivt resultat undersökt möjligheterna till att samlokalisera de båda förbanden på Berga och dessutom erhållit ett politiskt godkännande, påbörjades själva flyttprocessen. Rent formellt finns uppgiften omsatt i årets verksamhetsuppdrag – inte bara till Amf 1 och 4.sjöstridsflj utan även Marinbasen och FMLOG, som i allra högsta grad blir berörda.

En garnisonsgemensam projektgrupp har skapats för att leda arbetet och fånga upp alla frågor som berör flytten. Cheferna för Amf 1 respektive 4.sjöstridsflottiljen utgör en styrgrupp för hela projektet, som i praktiken leds av överstelöjtnant Jens Ribestrand, chef garnisonsenheten Amf 1 och kommendörkapten Stefan Larsson, stabschef på 4:e.

Gruppen har genomfört ett antal möten och man arbetar nu i en rad olika delprojekt. Dessa omfattar exempelvis personaltjänst, infrastruktur och verksamhetssäkerhet. Delprojekten används för att inom sina respektive områden bidra till att hitta den gemensamt bästa lösningen, för hur förbanden skall vara grupperade och hur flytten skall genomföras.

Varför flytt?

Samlokaliseringen på Berga kommer att stärka hela den marina insatsorganisationen i Haninge och ge en rad positiva synergieffekter och rationaliseringsvinster. Samverkan mellan förbanden underlättas på alla nivåer och på sikt är det meningen, att man genom gemensam hantering av administrativ verksamhet skall kunna jämna ut personalvakanser och få ut mer personal i insatsorganisationen.

Arbetsmiljösituationen på Muskö för 4:es personal har varit ett problemområde, allt sedan förbandet föddes 2005. Vattenövningshall och väl utbyggda träningsmöjligheter saknas inom rimligt avstånd och örlogshemmet är i behov av upprustning. En annan del av arbetsmiljön är, att en stor del av flottiljens personal tack vare flytten kommer att få en kortare men framför allt säkrare resväg till sin arbetsplats.

En annan dimension är den ekonomiska. Även om en flytt kostar pengar – åtminstone för de landbaserade förbandsdelarna – så kommer

den även att generera besparingar för Försvarsmakten på lite längre sikt. Att komma till rätta med arbetsmiljöproblematiken på Muskö hade kostat i storleksordningen 40 miljoner, pengar som nu inte kommer att behöva läggas på Muskö. De behov av uppfräschning av idrottshall samt pirar vid Vitså föreligger ur ett marint perspektiv också utan 4:es flytt. Även hyres- och transportkostnaderna förväntas kunna krympa med så mycket som 10 miljoner tack vare flytten.

En sista anledning är också att Försvarsmakten efter Kockums övertagande av Marinvarvet, Muskö (MVM) önskar underlätta för andra civila aktörer att etablera sig på ön. Existerar ett militärt insatsförband på Muskö ställer det andra krav på exempelvis säkerhet och gör situationen mer komplicerad.

När händer det?

Inriktningen är att årets grundutbildning av värnpliktiga sjömän vid 4.sjöstridsflj genomförs med Berga som bas från ombordmönstring till utryckning. Flottiljens fartyg kommer därför att befinna sig på Berga senast måndag vecka 820, då landorganisationen i form av förråd och annat är redo att stödja fartygen. Majoriteten av fartygen kommer att lägga sig på Berga redan tre veckor tidigare, samtidigt som divisionsledningarna etablerar sig i en tillfällig gruppering i byggnaden Magne. Inriktningen är, att flottiljstaben lämnar Muskö tidigast i slutet av augusti beroende på om färdigställandet av byggnaden Heimdal. Flytten skall i sin helhet vara genomförd senast 2008-12-31.

I skrivande stund finns ännu inga definitiva beslut tagna kopplat till, vilken enhet som skall sitta var. De olika projektgrupperna tittar på flera alternativ och avsikten är att ta ett grepp, som ger bästa möjliga lösning för hela garnisonen.

Patrik Östlund

Bilden i rubriken visar HMS Visborg förtöjd på Berga under vecka 815 då besättningen genomgått grundläggande förbandsutbildning inom skyddstjänst.

Åter till Skeppsholmen

af Chapman, som under cirka 17 månader legat för renovering på Muskö, ”avseglade” tisdagen den 8 april till Stockholm i en frisk nordlig vind. Skeppet, som ägs av Stockholms stad har genomgått en total helrenovering, som ska göra, att hon under de kommande 50 åren ska fortsätta att vara en av Stockholms främsta siluetter.

Renoveringen har genomförts av företaget Wårö Stål med stöd av andra företag från såväl Sverige som utlandet. Marinverkstäderna har deltagit i projektet genom att hyra ut dockan och bistå med projektledare under arbetet. Renoveringen och framförallt återfärden till Skeppsholmen har omgivits av stor publicitet med flera helsidor i bland annat DN och inslag i TV den senaste veckan.

Vid avgången från Muskö genomfördes en enkel ceremoni i närvaro av bland andra musikkåren från Haninge, marinpastor och chefen för 4.sjöstridsflottiljen.

Med på seglatsen till Stockholm följde bland annat 2 tidigare skeppsgossar, som nu fick återse ett skepp i ett skick, som väl motsvarande gångna tider. Sjöturen tog cirka 10 timmar och af Chapman förtöjde i Masthamnen för vidare förhalning till Skeppsholmen under onsdagen. Efter slutliga avprovningar och smärre arbeten

kommer vandrarhemmet att öppna för tillresande den 1 juni.

Dag Hillman

Foto: Dag Hillman

Officersjubileum

I april 1988 examinerades 57 nya sjöofficerare vid dåvarande Marinens officershögskola.

Kurschef var Bill Fridström och han hade nöjet att följa eleverna från deras första dag på skolan, till det var dags för examen.
Helgen den 5 och 6 april samlades ett trettiotal från kursen för att jubilera och prata minnen.

På programmet stod bl.a. en historisk rundvandring i Örlogshamnen, besök på olika fartyg, besök Marinmuseum, besök på Almas (d.v.s. Karlskrona varmbadhus) och sist men inte minst en jubileumsmiddag på Sjöofficersmässen.

Av de ursprungliga 57 sjöofficerarna är i dag endast 20 kvar i Försvarsmakten.

Olle Melin

Foto: Olle Melin

På bilden framför klockstapeln ser vi:
Nedre raden från vänster Bengt Lundgren, Bill A Fridström, Mattias Näsström, Jerker Schyllert, Niclas Heurlin, Nils Dahlberg, Fredrik Palmqvist, Stefan Wahlund, Patrik Enquist, Mats Kullenberg Andra raden från vänster: Jens Östling, Axel Oweling, Göran Malmsten Tredje raden från vänster: Jörgen Larsson, Anders Johansson, Jörgen Ninn, Jonny Nilsson Fjärde raden från vänster: Mats Ericsson, Hans-Yngve Berg, Kent Adolfsson, Joakim Rang

Weinsjös karikatyrer

Förste timmerman Morten Hesthammer sätter sista däcksbulten på plats. Foto: Olle Melin

Sista däcksplankan på plats

Onsdagen den 9 april sattes sista bulten i sista däcksplankan på *Jarramas* på plats. Det var förste timmerman Morten Hesthammer, som drog dit bulten under överinseende av inbjudna från olika medier.

Det har tagit ett halvt år att lägga däcket och det tog ytterligare ett halvt år att få bort det gamla. Däcket utgörs av speciell utvald fur främst från Värmland och Norge. Arbetsstyrkan har utgjorts av fyra timmermän.

Jarramas sjösattes år 1900 vid Örlogsvarvet i Karlskrona och fungerade därefter som övningsfartyg för Skeppsgossekåren till och med sommaren 1938. Under andra världskrigets första år fungerade fartyget som logementsfartyg för att åren 1943-1946 fungera som övningsfartyg för Flottans sjömansskola, innan Gladan och Falken tog över den rollen. Fartget är byggt i stål och är tillsammans med systerfartyget Najaden i Halmstad världens minsta fullriggare.

Sedan några år pågår ett omfattande renoveringsarbete, som ska drivas så långt, att hon blir segelklar utan att segla. Säkerhetskraven vid segling är i dag så stora, att den antikvariska korrekt-heten i renoveringsarbetet skulle gå förlorad.

Jarramas är unik i ett avseende. Hon är nämligen det enda fartyg i landet, som kan återställas i originalskick. Alla detaljer finns och ett omfattande arbete kommer att fortsätta de närmaste åren. Takten bestäms bl.a. av, hur mycket medel som kan fås genom sponsring. Hittills har drygt 1,5 miljoner kronor kommit in på detta sätt. Men det fordras mycket mer. Siffror på bortåt 20 miljoner har nämnts för totalreno-veringen. Parallellt med däcksläggandet pågår arbete med fartygets rigg, som också skall göras om från grunden.

Museichefen Richard Bauer ser också Jarramas som en pedagogisk plattform för gammal svensk hantverkstradition, samtidigt som fartyget museialt utgör en viktig del av världsarvet.

Till sommaren kommer fartyget att förses med nytt kapell och det ska bli möjligt för allmänheten att på plats få del av renoverings-arbetet.

Olle Melin

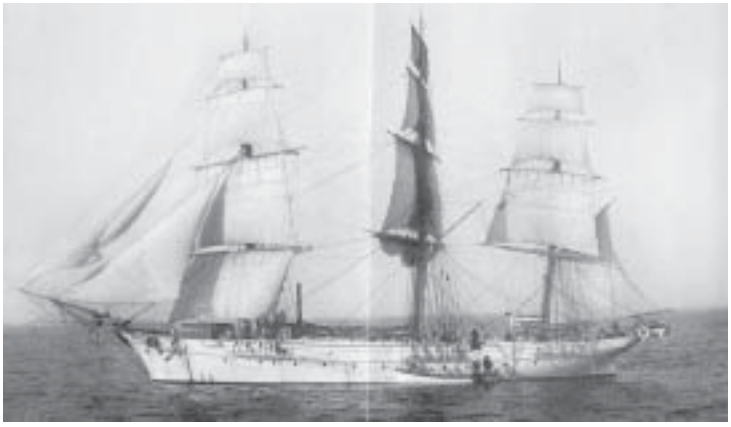

Arkivbild

Födelsedagar
Vi hyllar

90 ÅR Född den

27-7 1918 Arbetskonsulent Carl-Gustaf Svensson KARLSKRONA
29-7 1918 fd Verkmästare Algot Edefuhr ÄLVSJÖ
3-8 1918 Per-Ivar Westergren MALMÖ
12-8 1918 Lennart Kihlberg ASKIM
5-9 1918 Kommendörkapten John Stark STOCKHOLM
11-9 1918 Direktör John Larsson DANDERYD
14-9 1918 Kapten Einar Gunnarsson VÄXJÖ
18-9 1918 Carl-Otto Lyrstrand HÖVIKSNÄS
28-9 1918 Kapten Lennart Karlsson JÄRFÄLLA

85 ÅR Född den

1-7 1923 Olle Nord STRÖVELSTORP
10-7 1923 Musiklärare Eskil Nyström KARLSKRONA
12-7 1923 Löjtnant Gösta Stentorn KARLSKRONA
28-7 1923 Maskinmästare Åke Gustavsson VISBY
30-7 1923 Sjöman Per Gustavsson TRELLEBORG
19-8 1923 Gösta Källqvist VALLDA
4-9 1923 Fanjunkare David Nilsson V FRÖLUNDA
9-9 1923 Ingenjör Nils Hägglund ENSKEDE
11-9 1923 Kapten Helge Örtfors STOCKHOLM
26-9 1923 Sven Nejdefelt KARLSKRONA

80 ÅR Född den

1-7 1928 Sjökapten Carl Bergström TUMBA
4-7 1928 Vägmästare Kjell Lund DALBY
7-7 1928 Byrådirektör Lars Malmqvist NORRKÖPING
10-7 1928 Snickare Carl Gåvmark ÖSTERSUND
13-7 1928 Kjeld All-Flood TRELLEBORG
13-7 1928 Åke Skogdala DEGEBERGA
21-7 1928 Kurt Rudbo SUNDSVALL
25-7 1928 Erik Bohlin HALLSTAVIK
25-7 1928 Ingenjör Nils Gunnar Öberg SUNDSVALL
27-7 1928 Ulf Loqvist AVESTA
2-8 1928 Prod.tekn.konsult Sten-Åke Carlsson ÄLVÄNGEN
3-8 1928 Örlogskapten Folke Artman FÖRSLÖV
8-8 1928 Maskinist Bertil Jacobsson KRISTIANSTAD
9-8 1928 Bruno Carlsson KARLSKRONA
15-8 1928 Gilbert Nilsson ASKIM
15-8 1928 Pensionär Leif Swedner PARTILLE
16-8 1928 Kriminalkommisarie Helge Eriksson AVESTA
17-8 1928 Eric Ekegren MALMÖ
20-8 1928 Lars Pihl HALMSTAD
21-8 1928 Gunnar Meijer LYSEKIL
30-8 1928 Hilmer Sundqvist STOCKHOLM
1-9 1928 Arne Bengtsson MÖLNDAL
4-9 1928 Avdelningsdirektör Carl Axel Pearson ÅHUS
4-9 1928 Georg Södergren NORRTÄLJE
5-9 1928 Fanjunkare Gustav Johannesson KARLSKRONA
14-9 1928 Max Blönninge MELLBYSTRAND
16-9 1928 Helge Bengtsson MALMÖ
16-9 1928 Gösta Johnsson KARLSHAMN
26-9 1928 Örlogskapten Bertil König LINKÖPING
26-9 1928 Kommendörkapten Sören Servatius KARLSKRONA
30-9 1928 Kriminalkommissarie Lennart Silverbark TULLINGE

75 ÅR Född den

3-7 1933 fd Ekonomichef Olle Rundbom STOCKHOLM
8-7 1933 Evert Gustafsson LAHOLM
13-7 1933 Åkare Jan Hultman SLITE
30-7 1933 Walter Isaksson FALKENBERG
31-7 1933 Sjöingenjör Sten Ekbergh LIDINGÖ
1-8 1933 Kommendörkapten Nils-Magnus Ubby STOCKSUND
4-8 1933 Ingvar Nilsson KRISTIANSTAD
6-8 1933 Kapten Rolf Keyser V FRÖLUNDA
6-8 1933 Per-Ove Malmström HÄRNÖSAND
8-8 1933 Hans Gustaf Hägg VENDELSÖ
9-8 1933 Sten Fahlström KALMAR
12-8 1933 Olle Skoglund SUNDSVALL
14-8 1933 Löjtnant Roland Nilsson KARLSKRONA
15-8 1933 Kommendör 1. Bertil Daggfeldt STOCKHOLM
15-8 1933 Lennart Söderberg VISBY
21-8 1933 Ingenjör Ivan Dahlén GNESTA
21-8 1933 Karl-Heinz Gundlach ÅRSTA
27-8 1933 Kusttullmästare Folke Gustafsson TYRESÖ
28-8 1933 Stig Karlsson GÖTEBORG
29-8 1933 Inge Bengtsson KARLSHAMN
2-9 1933 Birger Nordlander VENDELSÖ
9-9 1933 Olle Andersson NOERSHOLM
13-9 1933 Kommendörkapten Hans Kjebon LIDINGÖ
25-9 1933 Kapten Bo Eriksson VÄSTERHANINGE

70 ÅR Född den

1-7 1938 Sigge Andersson TRELLEBORG
1-7 1938 Lars-Olof Karlsson VÄSTERVIK
3-7 1938 Rolf Lundblad HALMSTAD
5-7 1938 Rolf Meander HÄRNÖSAND
10-7 1938 Ingenjör Börje Svaleklev NYNÄSHAMN
10-7 1938 Gustav Törling TRELLEBORG
11-7 1938 Köpman Bengt Larsson DINGLE
12-7 1938 Ingvar Danesten VÄSTERVIK
16-7 1938 Amiral Dick Börjesson TÄBY
17-7 1938 Advokat Björn Felix Naeslund STOCKHOLM
19-7 1938 Viceamiral Peter Nordbeck STOCKHOLM
23-7 1938 Förman Leif Lundgren LYSEKIL
26-7 1938 Regionplanedirektör Bo Malmsten DALARÖ
27-7 1938 Elingenjör Sven Persson HUSUM
27-7 1938 Manfred Schulz HALMSTAD
28-7 1938 Göran Lindgren BODEN
28-7 1938 Nils Stertman NYNÄSHAMN
29-7 1938 Torbjörn Jacobson DALARÖ
30-7 1938 Lars Jönsson VÄSTERÅS
30-7 1938 Kjell Olsson MÖKLINTA
30-7 1938 Kjell Olsson MÖKLINTA
31-7 1938 Bengt Johansson VÄSTERÅS
1-8 1938 Örlogskapten Hans Pettersson KARLSKRONA
1-8 1938 Jan-Olof Åsare VARBERG
4-8 1938 Arne Bengtsson HALMSTAD
5-8 1938 Kjell Lundin NYNÄSHAMN
5-8 1938 Börje Mattsson SÖDERTÄLJE
7-8 1938 Jan-Hardy Abrahamsson VÄSTERHANINGE
7-8 1938 Jan Huzell GÄVLE
9-8 1938 Gunnar Nilsson HALMSTAD
10-8 1938 Torbjörn Måhle'n VÄSTERÅS
15-8 1938 Lars Ericson HALMSTAD
21-8 1938 Uno Andersson TRELLEBORG
25-8 1938 Ingemar Flodin LYSEKIL
25-8 1938 Jan Lundqvist TRELLEBORG
25-8 1938 Keneth Olsson KARLSHAMN
28-8 1938 Roland Larson SKOGHALL

2-9 1938 Gert Persson KARLSKRONA
8-9 1938 Löjtnant Göte Lindberg TRELLEBORG
10-9 1938 Rolf Källholm NORRKÖPING
11-9 1938 Arbetsledare Ingvar Svensson VÄSTERHANINGE
11-9 1938 Företagare Lars Torlamb NORRKÖPING
12-9 1938 Tage Ingvar Andersson LYSEKIL
12-9 1938 Civilingenjör Bengt Hultman SKÄRHOLMEN
13-9 1938 Gösta Karlsson VÄSTERVIK
14-9 1938 Kommendörkapten Bernt Hagberg HANINGE
14-9 1938 Pastor Hans Lennart Petersson HÖGANÄS
29-9 1938 Lennart Hasslung FALKENBERG

65 ÅR Född den

1-7 1943 Stig Nilsson VARBERG
3-7 1943 Lars-Erik Johansson LYSEKIL
3-7 1943 Ove Karlsson LYSEKIL
3-7 1943 Benni Strömgren KARLSHAMN
5-7 1943 Kurt Kronberg NYNÄSHAMN
5-7 1943 Kapten Bengt Nörby STOCKHOLM
6-7 1943 Roger Eliasson V FRÖLUNDA
8-7 1943 Birger Jansson NORRTÄLJE
10-7 1943 Örlogskapten Thomas Norelöv TYRESÖ
11-7 1943 Direktör Rolf Dahlman HÄRNÖSAND
19-7 1943 Hans Hallstedt NORRTÄLJE
31-7 1943 Per-Arne Corneliusson ASPERÖ
4-8 1943 Donald Karlsson LYSEKIL
7-8 1943 Sjökapten Jan Englund VISBY
7-8 1943 Christer Nilsson LYCKEBY
12-8 1943 Björn Brocker HARESTAD
15-8 1943 Tryggve Halvarsson NYNÄSHAMN
20-8 1943 Rolf Asplund HÄRNÖSAND
22-8 1943 Bo Hansson SENNAN
23-8 1943 Alf Haraldsson VEDDIGE
28-8 1943 Claes-Göran Altengård TRELLEBORG
28-8 1943 Kenneth Hultman VELLINGE
30-8 1943 Ingenjör Anders Hult LYCKEBY
30-8 1943 Ingemar Lundell NYNÄSHAMN
30-8 1943 Elektriker Nils-Erik Nyberg VISBY
2-9 1943 Jonny Johansson RÖDEBY
4-9 1943 Avdelningsdirektör Ulf Dyberg ÅBY
9-9 1943 Christer Svärdendahl TYRESÖ
13-9 1943 Christer Gunnarsson LYCKEBY
18-9 1943 Lennart Ahlgren DEJE
18-9 1943 Jan Rudérus VÄSE
20-9 1943 Björn Blom TRELLEBORG
20-9 1943 Kemigraf Peder Wallgren SALTSJÖBOO
21-9 1943 Ingemar Karlsson BRASTAD
21-9 1943 Staffan Markström LÖVÅNGER
21-9 1943 Per-Erik Wåström HELSINGBORG
22-9 1943 Per-Ove Johansson NORRKÖPING
24-9 1943 Kapten Tommy Persson KARLSKRONA
26-9 1943 Matts Brunnegård GÖTEBORG
29-9 1943 Holger Lindström SÖDERTÄLJE
30-9 1943 Ingenjör Jan Erik Bergsten VENDELSÖ

60 ÅR Född den

3-7 1948 Tekniker Göran Rinander SUNDSVALL
5-7 1948 Nils-Ove Stahre V FRÖLUNDA
5-7 1948 Åke Sundqvist OXELÖSUND
16-7 1948 Håkan Svenman VIKBOLANDET
21-7 1948 Civilråd Einar Blidberg STOCKHOLM
22-7 1948 Hans Ringstrand LUND
25-7 1948 Gunnar Pihl HALMSTAD
2-8 1948 Typograf Leif Söderström SUNDSVALL
13-8 1948 Anders Sallerud ÄLVSJÖ
15-8 1948 Ekonom Agne Engman V FRÖLUNDA
16-8 1948 Hans Viklander ÄLANDSBRO
19-8 1948 Bengt-Olof Slättsjö HAVERDAL
21-8 1948 Lars Magnusson KATRINEHOLM
24-8 1948 Inköpare Pär Borgström KRISTIANSTAD
28-8 1948 Sigge Wikander ENEBYBERG
29-8 1948 Mats Andersson GRUMS
18-9 1948 Sven-Göran Gatenfjord KLAGSTORP
19-9 1948 Gunnar Bohman RONNEBY
21-9 1948 Ingvar Kristensson HALMSTAD
25-9 1948 Björn Skoglund HÄRNÖSAND
25-9 1948 Ingenjör Peter Gustav Tinnerholm FALUN

50 ÅR Född den

2-7 1958 Montör Kjell Mårtensson SÖDERTÄLJE
20-7 1958 Rickard Martinsson MALMÖ
22-7 1958 Anders Grenstad STOCKHOLM
30-7 1958 Mats Fredriksson NORRKÖPING
6-8 1958 Löjtnant Per Wikström ÖSMO
8-8 1958 Civilingenjör Staffan Strömbäck EKERÖ
24-8 1958 Carl Harry Geir Lindström JÄRFÄLLA

30 ÅR Född den

17-8 1978 Åke Wikström LINDOME

25 ÅR Född den

23-9 1983 Erik Allerman STOCKHOLM

Nya medlemmar

Vi hälsar följande medlemmar välkomna och önskar att alla skall få mycket glädje av medlemskapet.

Göteborg
Stig Gerlin
Sven Bengelsdorff
Håkan Lignell
Thomas Dahle'n
Lars-Gillis Larsson
Jan-Olof Johansson
Ulf Larsson
Jan-Eric Andersson
Boo Bryngelsson

Halmstad
Carl Erik Rydberg
Nils Liikamaa
Heintz Thiele
Robert Guntell
Bengt Broman
Sune Johannesson
Johan Dahlström

Haninge
Anders Fröberg
Hans von Konow
Roland Wikström
Peter Hallberg
Torbjörn Ericsson

Härnösand
Tim Falbe
Bengt Randevåg

Karlshamn
Kennet Bengtsson

Karlskrona
Jörgen Johansson
Kenny Wadefur
Christer Nilsson

Malmö
Esbjörn Vrang
Anders Garin

Norrtälje
Per Broman
Lennart Albinsson
Sune Sundell
Georg "Jeje" Ljungquist

Lysekil
Bo Oveborn
Niklas Noren

Stockholm
Sture Bergman
Peter Stapelberg
Leif Park
Uno Wänn
Göran Maniette
Robert Brodin
Sune Månsson
Lennart Östling
Jon Klegard
Magnus Bergman
Per-Olof Brunemalm
Shahin Eghraghi

Sundsvall
Gunnar Sundqvist
Anders Hammare
Leif Brännström
Bo Halén
Leif Söderström

Växjö
Curt-Erik Borg
Klas Gustavsson
Thomas Weidmert
Evert Karlsson
Rickard Grugiel

Linköping
Krister Alsén
Sven Andersson

Norrköping
Karl-Thore Magnusson

Trelleborg
Knut Weiland
Bertil Nilsson
Kjeld All-Flood
Birger Johansson
Jörgen Nord

Karlstad-Värmland
Jan Johansson
Sten-Åke Agnemyr
Lars Béäff
Bill Ivarsson
Olle Mossberg

Avlidna kamrater

Helge Axelsson KUNGÄLV
Född den 5 september 1936 Avliden den 1 mars 2008
Sjökapten Nils Blonde V FRÖLUNDA
Född den 31 mars 1930 Avliden den 25 mars 2008
Fastighetsförvaltare Göte Brogren BORLÄNGE
Född den 21 juli 1924 Avliden den 5 december 2007
Ombudsman Lars Bäcklin LIDINGÖ
Född den 6 september 1937 Avliden den 2 februari 2008
Trafikledare Kurt Edenberg BROMMA
Född den 7 mars 1936 Avliden den 15 januari 2008
Maskinist Reinert Ferm VÄSTERÅS
Född den 4 januari 1924 Avliden den 11 februari 2008
Tullmästare Helmer Gelander SUNDSVALL
Född den 14 september 1916 Avliden den 16 april 2008
Förvaltare Jan Olof Hammarstrand GÖTEBORG
Född den 21 maj 1934 Avliden den 3 mars 2008
Sjökapten Karl Gustav Hemming SUNDSVALL
Född den 14 maj 1927 Avliden den 27 januari 2008
Fräsare Agne Holmström VÄSTERVIK
Född den 9 oktober 1926 Avliden den 13 februari 2007

Gun Hultberg VÄSTERVIK
Född den 9 februari 1935 Avliden den 5 april 2008
Bo Jonasson ONSALA
Född den 20 mars 1934 Avliden den 12 juni 2007
Ingenjör Jan Erik Jonsson ALNÖ
Född den 26 augusti 1939 Avliden den 15 oktober 2007
Nils Karlsson VÄSTERHANINGE
Född den 3 oktober 1931 Avliden den 29 januari 2008
Byggnadsarbetare Rune Larsson VÄTÖ
Född den 6 januari 1948 Avliden den 16 januari 2008
Lärare Rune Levander KARLSKRONA
Född den 31 december 1927 Avliden den 20 februari 2008
Trädgårdsmästare Hans Lind VISBY
Född den 27 juli 1927 Avliden den 17 februari 2008
Båtbyggare Görgen Persson VARBERG
Född den 23 december 1944 Avliden den 28 februari 2008
Kapten Åke Sigrén STOCKHOLM
Född den 1 mars 1919 Avliden den 30 mars 2008
Lars Sillén VISBY
Född den 7 november 1940 Avliden den 9 mars 2008

Hedra våra avlidna kamraters minne med en gåva till Flottans Män.
Pg 5 88 19-4.

Efter Din betalning sänder FM kansli blanketten till de sörjande.

Flottans Män berättar mera

Händelser under tjänstgöring

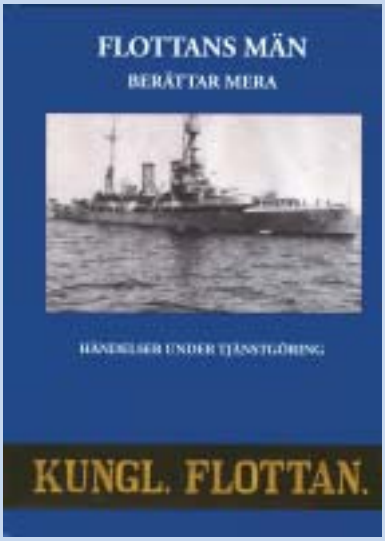

Nu har den kommit – boken ”Flottans Män berättar mera” med underrubriken; Händelser under tjänstgöring. Ett åttiotal berättelser från 30 författare utgör bokens innehåll och det är de mest skilda episoder, som återges, alltifrån mycket allvarliga händelser till lite mer vardagstriviala.

Men de är återgivna med berättarglädje och en glädje att tillhöra den svenska flottan. Särskilt flitiga har Carl Rudolph från Flottans Män i Göteborg och Lars Hansson från Flottans Män i Karlskrona varit.

Utan tvekan är det en samling intressanta, olika och tidstypiska episoder, som har skildrats av de, som var med.

Redaktören Bertil Andreasson har lagt ner ett gediget arbete med att göra en bok av alla berättelserna.

Boken kan beställas av FM Göteborg eller direkt till redaktören.

Priset för boken är 160 kronor. Vill Du ha den hemsänd tillkommer porto på 40 kronor.

Det är lämpligt, att respektive lokalförening tar upp beställning av medlemmarna. På så sätt sparas portokostnader.

Olle Melin

Lokalföreningarna informerar

Region Nord

Sundsvall

Så kom våren äntligen till Sundsvall. Vi avnjöt vår första ärtmiddag på Restaurang Skvadern den 24 april. Tjugo tappra flottister mötte upp. Det låga deltagarantalet kan förmodligen skyllas på det vackra vårvädret och Giffarnas hemmamatch. Vi hoppas på större uppslutning till hösten.

Resten av året kommer att bjuda på några intressanta aktiviteter.

Briggen Gerda besöker Sundsvall den 14-15 juni och för all skutentusiaster är detta ett bra tillfälle till ett besök ombord.

Den 16 juli ska vi ta oss en tur runt Alnön med *M/S Medvind*. De båda befälhavarna Mats och Ulf hoppas på en lika fin uppslutning som fjolårets, då allsången hade härligt tryck.

Sedan kommer årets absoluta höjdare, *Ostindiefararen Götheborg II*, kommer på besök till Sundsvall den 23-25 juli. Hur FM Sundsvall kommer att delta, är ännu i skrivande stund oklart.

I augusti är vi inbjudna av FM Östersund att åka båt på Storsjön.

Slutligen önskar jag alla medlemmar en sommar glad med värme sol och salta bad.

Ulf Holmgren

Region Mitt

Gotland

Flottans Män Gotland har hållit årsmöte den 23 februari som en start på verksamhetsåret 2008. Sedvanliga årsmötespunkter avhandlades, räkenskaper och kommande budget godkändes.

Styrelsen för verksamhetsåret 2008 har följande besättning:
ordförande Olof Berglund, vice ordf. Iwan Wöldern, sekreterare Lars Ellebring, kassör Owe Östman, styrelseledamöter Bill Enström och Rolf Hoas, klubbmästare Lennart Söderberg och stugfogde Ulf Sandberg.

Det nya verksamhetsåret inriktas på aktiviteter, som främjar föreningens syfte att verka för ett gott kamratskap och god sammanhållning. Studiebesök och samverkan med övriga frivillighetsorganisationer diskuterades liksom övrig försvarsbefrämjande verksamhet. En gemensam resa till Baltikum diskuterades och en arbetsgrupp tillsattes för att planera för detta. Vi fick även en muntlig rapport av från Riksårsmötet 2007 av Thomas Worms, ackompanjerat av musik på medhavd grammofon.

Damklubben ”Sextanten” hade samtidigt sitt årsmöte och gemensamt avslutades samvaron under muntert samspråk med underhållande historieberättande.

Lite av vad som har hänt under våren i Flottans Män Gotland:
Onsdag 5 mars inbjöd Föreningen Sveriges Sjöförsvar till en Taube-afton i Marinstugan. En verklig uppskattad afton med sång, musik och deklamation. Under efterföljande förtäring diskuterades en närmare samverkan mellan FSS, Flottans Män och Sjövärnskåren, föreningar på Gotland med ett militärt sjöintresse. Även en gemensam aktivitet under hösten diskuterades, en minnesvernissage, där våra upplevelser från en svunnen tid skall återges i form av foton, målningar, collage och hantverk.

Fredagen 28 mars avhölls en kamratträff med ärtmiddag och sedvanliga tillbehör. Kvällens underhållning bestod av tre genuina gotländska dragspelare med betoning på ”drag”. Det blev en blandning av välkända visor och sånger från haven, varvat med historier från när och fjärran. En kväll att minnas för oss deltagande kamrater.

Damklubben ”Sextanten” inbjöd till en trivselkväll onsdag 9 april, med vinprovning under ledning av vår ”sommelier” Sören Strand. Ett antal vita viner avprovades, där smakerna seriöst analyserades under hög stämning.

Fredag 25 april var det åter dags för sedvanlig kamratträff med ärtmiddag, denna gång tillsammans med vår damklubb. Under kvällen avlyssnade vi ett föredrag av representanter från Visby Sjöräddningssällskap, som på ett informativt sätt berättade om organisation och exempel från sin verksamhet. Det är en insats, som bygger helt på frivillig och ideell bas, vilket renderade oss att företa en insamling, vilken överlämnades som tack.

En gåva i form av en tavla med gamla mössband överlämnades av föreningens bibliotekarie Thomas Worms. Tavlan pryder väl väggen i Marinstugan. Detta var den sista kamratträffen för våren, nu vidtager sommarprogrammet med en lägre frekvens av sammankomster.

En höjdpunkt under sommaren kommer besöket av T26 och T56 i Visby hamn att bli. Besöket är aviserat till den 25 juli. Flottans Män Gotland är inbjudna till ett besök.

Med hälsning från FM Gotland

Thomas Worms
Olof Berglund

Haninge

Flottans Män i Haninge firade sitt 20 år jubileum den 20 oktober 2007. Riksordföranden Gunnar Bengtsson med hustru Herty hedrade jubileet med sin närvaro och med gåva. Kamraterna i Nynäshamn och Västerås uppmärksammade också vårt jubileum med gåvor. Den magnefika tavlan föreställande HMS Älvsnabben, målad av konstnären och medlemmen i Nynäshamn Lars-Åke Svenheden, sitter nu på framträdande plats i vår föreningslokal. Att många kamrater tränat dans på flertalet kända dansbanor längs kusten och därbortom kunde konstateras, när dansen tråddes till tonerna av storbandsjazz. Styrelsens vedomödor att såväl inom som utom rikets gränser förbereda evenemanget gav utslag, därom var alla deltagare ense. Jan Eriks och Hans barkonst, Stigs blom- och musikkontakter, Lasses regi under Inges övergripande ledning kommer att ihågkommas länge.

Korvett i Medelhavet var rubriken för Niklas Backmans föredrag vid vårt sedvanliga årsmöte i mars. UNIFIL, FN-mission i Libanon sedan 1978, fick utvidgade uppgifter efter det senaste kriget mellan Libanon (Hisbollah) och Israel. Med kort varsel fick IKS (Internationella korvettstyrkan) i uppdrag att ingå med en korvett i en nyupprättad kontrollzon utanför Libanons kust med uppgift att förhindra vapensmuggling. Om detta kunde fartygschefen på HMS Sundsvall berätta för cirka 60 närvarande medlemmar.

Vid årsmöte omvaldes till Gösta Håxells stora förvåning, hela den del av styrelsen, som stod i tur att väljas. Christer Widgren fortsätter som ordförande, vidare så återvaldes Bengt Karlsson, Lars Engvall, Pentti Sandén och Inge Jaxvall. Tidigare valda är Jan-Erik Bergsten och Bengt Olsson. I anslutning till årsmötet gjordes en enkät avse-

ende ev. förändring av vårt föreningsmärke. Mötet slöt enhälligt upp bakom det gamla märket med den tretungade flaggan.

Vi fortsätter med vårt samarbete med kamraterna i Nynäshamn och bl.a. besökte vi tillsammans ex. *HMS af Chapman* på Muskö. Ett intressant föredrag av örlogskapten Gunnar Möller om kvarvarande minor (och det är inte ett fåtal) i Östersjön har också avnjutits under våren.

Vårens bowlingturnering har avslutats. Evert Johansson erövrade vandringspriset med 325 poäng. Jan H Abrahamsson har under många år samordnat denna turnering med upp till 15 deltagare. Simningen i Amf 1 vattensövningshall besöks regelbundet av 6-9 medlemmar – det finns plats för fler.

Avslutningsvis är det med gädje vi välkomnar 4. sjöstridsflottiljen tillbaka till Berga. Tyvärr är inte de tänkta lokalerna (gamla Radarskaolan) färdiga att tas i anspråk. Tillfälligt huserar därför staben i gamla Skyddsskolans lokaler (Magne)

Christer Widgren

Norrköping

Flottans i Män i Norrköping har på sedvanligt och traditionellt sätt haft årsmöte den 15 mars tillsammans med våra Skeppsdockor, där det också är traditionellt med underhållning och lotteri. Detta tillfälle utgör hos oss naturligtvis en av årets höjdpunkter i verksamheten och uppskattas hos alla till fullo.

Våra måltidsträffar varje mittonsdag i månaden är också mycket uppskattade och besökta och vi försöker också, att vid dessa tillfällen locka till oss intressanta föredragshållare. I detta sammanhang är det angeläget att framhålla några av dessa.

Kyrkoherden och sjömansprästen Björn Rydberg berättande om sina utlandsengagemang, vidare informerade representanter från Fonus om Vita Arkivet. Även marinattachéen, kommendören Thomas Hasselberg hade mycket att berätta om sin kommendering i Moskva. Vår egen Carl Olow Larsson med hustru Kerstin kåserade mycket intressant om sin resa i Antarktis.

Liksom många andra har vi i vår förening konstaterat det hot, som föreligger, att Marinens Musikkår i Karlskrona är hotad om nedläggning. Från vår förening har vi därför kollegialt, unisont och officiellt protesterat mot detta. Denna musikkår tycker vi är ett adelsmärke för Marinen och skall så vara. I skrivande stund kan konstareas att ytterligare cirka 20000 röster på samma sätt har protesterat mot hotet.

Ser vi tillbaka på gånget år är det också glädjande att konstatera, att vi i vår förening ej har haft något dödsfall. Vi har också i olika sammanhang nämnt, att vi varit på gång med skapande av ett bårtäcke, vilket nu håller på att färdigställas .
Vi ser framtiden an med tillförsikt och vi har många uppgifter att lösa .

Ove Hagström

Stockholm

Årsmöte

Vi höll vårt årsmöte den 13 mars på Blasieholmens Restaurang, i närheten av vår expedition. Det började med, att Lennart Törnberg berättade om projektet T121 Spica; räddandet och renoverandet av detta unika fartyg. Renoveringsarbetet har nu pågått i ett antal år och har utförts av en grupp verkliga entusiaster. Den som vill veta mer om fartyget, skall gå in på www.t121.se.

Därefter höll vi själva årsmötet, där det föredrogs verksamhetsberättelse, ekonomisk redovisning, budget för kommande år och ett förslag till verksamhetsprogram för 2008. Styrelse valdes och vid ett senare möte gjordes fördelning till poster, bland annat följande:.
ordförande Örjan Sterner;
sekreterare Lennart Bresell;
vice ordförande och tillika kanslichef Ingvar Svensson;
klubbmästare Leif Ljunglund.

När årsmötet var avklarat, satte vi oss till bords och åt pytt i panna och mellan skål och vägg odlade vi den fina gemenskap och den fina sammanhållning, som är så utmärkande för Flottans Män.

Besök på Högkvarteret

Torsdagen den 3 april var vi inbjudna till besök på Högkvarteret. Vi hälsades välkomna av vår värd Jane Sjöström. Besöket började med att vi fick se filmen ”Sveriges Flotta under 70 år”, en film om svenska flottans fartyg från seglande skepp fram till Spicabåtarna. Efter filmen fick vi lyssna till en grundlig genomgång av Försvarets och Högkvarterets organisation. Genomgången gjordes av överste Tommy Jansson, som på ett trevligt och illustrativt sätt i detalj förklarade, hur Högkvarteret fungerar med alla befattningshavare, administratörer och alla sina olika staber. Vi fick också en utförlig redogörelse över vilka förband och vilka resurser, som numera ingår i vårt försvar. För skriftställaren, som gjorde sin värnplikt för snart femtio år sedan, var det nedslående och lite deprimerande att se, hur mycket som försvaret har krympt sedan dess. Men en sak förstår jag har blivit bättre: andan, tonen och atmosfären har blivit väsentligt mycket bättre, lättare och mer mänsklig. Nu håller man ihop på ett helt annat sätt är förr. Det finns idag ett kamratskap mellan alla inom försvaret, ett kamratskap som definitivt inte fanns förr. Alla är kompisar med alla.

Besöket avslutades med att vi alla gäster fick med oss hem ett exemplar av Marinens Lärobok i Sjömanskap.

Lars Biärsjö

Region Syd

Karlshamn

Den 10 mars höll föreningen årsmöte i föreningsstugan. Ett fyrtiotal medlemmar hade mött upp. Efter en högtidlig och stämningsfull parentation över en avliden kamrat, vidtog sedvanliga årsmötesförhandlingar. Årsmötet beviljade styrelsen ansvarsfrihet för det gångna verksamhetsåret och godkände även förslag till budget och årsavgift för det kommande verksamhetsåret. Valet av styrelse innebar omval på samtliga poster. Efter årsmötesförhandlingarna serverades traditionsenligt ärtsoppa med varm punsch och pannkakor. Därefter underhölls vi av våra körsångare med Lasse Clarin i spetsen.

Vid månadsmötet den 10 april höll vår historieexpert Sven Andersson ett uppskattat föredrag om Karlshamns stadsvapen och stadens roll som sjöstad. Ett fyrtiotal kamrater var närvarande. Frågorna var många alltifrån storlek och bestyckning av fartyg och antal som byggdes i Karlshamn.

Den 30 april bjöd damklubben sina herrar på ”våknyte”. Det blev ett lyckat arrangemang med god mat och dryck. Först hade vi besökt den närliggande parken, där vi lyssnade på sköna vårsånger.

Målet för årets gökotta den 4 maj var Ivön, som ligger i Ivösjön och som är Skånes största och tillika djupaste sjö. Mitt i sjön ligger den 6 km långa Ivön och där höll vi vår gökotta. Det blev en fantastisk naturupplevelse för våra gökotteresenärer.

Till slut vill vi i F M Karlshamn med våra damer i Ankaret önska alla övriga FM föreningar en varm och skön sommar.

Lars-Erik Johansson

Karlskrona

se sid 38

Malmö

Har det hänt något i Malmö? Jo, det har hänt en hel del faktiskt! Vi har haft möten, studiebesök, inbjudningar till att deltaga i andra föreningars verksamhet m.m. samt ett Marinalliansmöte i egen regi. Vi har också deltagit i Region Syds lokalföreningsmöte, vilket har gjort, att våren varit hektisk men mycket, mycket trevlig!

Årsmötet ägde rum den 18 februari i Brf Per Albins Hems lokal. 2008. Som ordförande för mötet valdes Curt Borgenstam och han tog sig an rollen mycket på ett mycket entusiastiskt sätt, medan ordinarie ordförande, Jörgen Persson, berättade om året 2007 och presenterade siffror och statistik. Skattmästare Jonny Ekdahl presenterade glatt ekonomin för 2007, för det var mest positiva siffror, om än jubileet tyngde kassan något, men detta hade vi ju faktiskt med i beräkningen. Revisorerna Lennart Hansson och Per-Olof Öhrström hade granskat året som gått och rekommenderade ansvarsfrihet för styrelsen., viket bifölls av mötet.

Två medlemmar, Lennart Hansson och Dick Heimsten fick utmärkelser för många års arbete i föreningen. Efter mötet var dags för den traditionella ärtmiddagen. All den goda maten hade som vanligt Jonny Ekdahl och Anna Kuylenstierna lagat och förberett. Så visst har vi trevligt även på våra formella årsmöten utan de vanliga intressanta föredragen!

Vid mars månadsmöte höll Håkan Nilsson, chef för säkerhets- och beredskapsavdelningen i Malmö stad föredrag om sin verksamhet. Trots att vädrets makter gjorde vad de kunde för att lägga krokben för oss, så fick vi efter lite tekniska problem höra Håkans föredrag och fick en mycket bra inblick i organisationen. Vid den efterföljande frågestunden handlade frågorna mycket om, hur samhället belastas vid olika situationer.

Den 29 mars hälsade Lennart Fredriksson oss välkomna till Lokalföreningskonferens Flottans Män Region Syd 2008 i Kristianstad. Konferensen avlöpte väl under trevliga och ordnade former. Det diskuterades regional samverkan, mer gemensam verksamhet, nya punkter till kommande dagordning, vår logga och dess användande och vi informerades om kommande Riksårsmöte. Så efter en förmiddags diskuterande och informerande avslutades mötet och vi bjöds till bords, välsmakande ärtsoppa med pannkakor för att sedan övergå till kaffe och kaka innan hemfärden till Malmö.

Den 8 april hade Marinalliansen i Malmö möte, där fartygschefen på *HMS Gotland*, örlogskapten Fredrik Linden besökte oss och höll ett väldigt intressant föredrag om sin tid i USA med ubåten. Han berättade om verksamheten och vistelsen i San Diego, såväl den militära som civila, om övningar på djup, som man i Sverige inte riktigt är van vid, andra rutiner och annan ordning, ubåtsjaktmetoder och hur dessa undviks. Övningarna avlöpte mycket väl och en önskan från amerikansk sida fanns att fortsätta.

Fredrik berättade också om de erfarenheter, som tagits med hem från övningarna. Till min stora glädje var antalet besökare på detta möte femtio stycken och detta var bättre än jag vågat hoppas på med den korta varsel, som mötet annonserats ut på. Roligt var också att se den mycket fina spridningen i Marinalliansens föreningar. Det bådar gott, om vi lyckas hålla ången uppe, för samverkan behövs.

April månadsmöte handlade om vår kriminalvård. Föredragshållarna Krister Garin och Kristina Hammerdahl berättade om sina erfarenheter och vad som hänt inom kriminalvården genom årens lopp. Ett fängslande föredrag! Krister började med jobbet från grunden och gick igenom allt från praktiska detaljer till förändringar i organisationen sedan tog Kristina vid och fortsatte med nuvarande organisation och modern fångvård. Det tilläts att ställa frågor hela tiden och frågor fick de. Ämnet är alltid hett och aktuellt. Sedan serverades inte vatten och bröd utan välsmakande ärtor och pannkakor.

Tidigt en tisdagskväll trotsade en tapper skara på fyra man vädrets makter (strålande sol och varmt) och begav sig till E.ONs Energy Center för att höra Mats Egardh berätta, om vad som är på gång med det gamla Öresundsverket. Vi fick under en timma höra på ett föredrag, om vad som skall bli hjärtat i Malmös energisystem. Man använder sig av Öresundsverket för att minska ingreppet i stadsmiljön i samband med ombyggnaden. Att bygga ett nytt verk i det gamla skalet är en mycket intressant lösning med en del svårigheter. Öresundsverket är ett kraftvärmeverk, som skall drivas med

naturgas och denna är en förutsättning för den högeffektiva kraftproduktionen, då energin kan nyttjas i gas- och ångturbiner. Naturgasen ger både el och värme och har lägre koldioxidutsläpp än kol. Tidigare gamla ställverk, som upptog en stor yta krymper med modern teknik och turbinernas storlek är annorlunda än de gamla pannorna. Så i ett gammalt verk blir det en ny modern anläggning samt en ny kontorsdel. Efter en timma med bilder, fakta och siffror avslutades föredraget med en stunds frågor.

Ha en underbar och skön sommar tills vi ses igen!

Jörgen Persson

Trelleborg

TSom vanligt kan vi rapportera full aktivitet i Trelleborg. Varje månadsmöte är välfyllt och det omväxlande programmet röner uppskattning bland medlemmarna.

Vårens program, efter årsmötet, startade med temat ”Marina filmer samt information om Flottan idag” Denna programpunkt ägde rum den 6 mars och kvällens gäst var Chefen för Sjöstridskompaniet i Malmö, örlogskapten Jan Tornerhielm. Jan berättade och visade film från den tiden, då Flottan verkligen hade en stor numerär. Många av medlemmarna kände givetvis igen sig och visade stor uppskattning, när man fick se kryssarna *Tre Kronor* och *Göta Lejon* samt även jagarna. Kvällen avslutades med smörgåstårta och där till inmundigades lämpliga drycker.

Aprilmötet ägde rum 3 april och hade som tema ”Runt Kap oHorn förr och nu”. Till gästföreläsare i detta ämne hade inbjudits förre läraren Kjeld Aal Flood, som berättade, att han har sina rötter i Åhus och att hans far hade seglat runt Kap Horn. Kjeld berättade på ett livaktigt sätt om olika seglatser med segelfartyg och alla vedermödor, man förr i tiden fick utstå. Mycket hade, givetvis, hans egen far berättat. Berättelserna avslutades med att Kjeld berättade om en kryssning runt Hornet som han gjort med *Queen Mary 2* och visade också bilder med all tänkbar lyx och komfort ombord. Mötet avslutades som vanligt med god mat och dryck.

Vid mötet 8 maj var föreningens egen kaplan och själasörjare, KG Lundmark, präst i Anderslövs församling, inbjuden. Hans tema, för kvällen, var ”Min tid som sjömanspräst”.

KG berättade på mycket fängslande sätt om sina tjänstgöringar som sjömanspräst i bland annat Marsielle och Rotterdam och om olika profiler bland sjöfolk, som han kom i kontakt med. Man kunde verkligen höra, att det var en uppgift, som han var ägnad åt och hade stor fallenhet för. Han är en makalös och fängslande berättare, som lockar till många skratt och kommentarer bland medlemmarna. Kvällen avslutades med en räkmacka modell större. Det är makalöst att se hur många räkor som kan få plats på en sådan. Förr i tiden brukade man kalla det ”räkor i trängsel”. Den benämningen håller fortfarande.

Med vänliga hälsningar

Åke Jönsson

Växjö

Från ett varmt och sommargrönt Växjö kommer följande rader, om vad som hänt inom föreningen, sedan vi hördes av sist.

Den 4 mars hade vi vår månatliga tisdagsträff. Ett tio-tal personer kom och lät sig väl smaka av Sten Svenssons kaffe med smörgåsar.

Torsdagen den 13 mars stod Ärtmiddag på programmet. Drygt 20 personer hade hörsammat inbjudan och lät sig väl smaka av klubbmästarnas ärtsoppa och pannkaka med avslutande kaffe och kaka. Naturligtvis serverades punsch till ärtsoppan till den som så önskade.

1:e brandingenjör Anders Brodell från Värends räddningstjänst var inbjuden att tala om brandsäkerhet. Anders talade en dryg timme över ämnet med tonvikt på ”vardagsbrandsäkerhet” Han visade film, bilder och visade och gav tips om olika brandvarnare och brandsläckare samt talade om vikten av att hålla dem i trim. Bl a visade han en film, där en soffa fick antändas av stearinljus. Efter bara 4 minuter var rummet övertänt med stor rökutveckling och temperatur på uppåt 2000 grader. Vi var nog många som fick oss en tankeställare och kollade våra brandvarnare och eventuella brandsläckare, när vi kom hem.

Tisdagen den 1 april samlade drygt 10 personer för tisdagsträff**.** Leif Carlsson svarade denna gång för kaffe och smörgåsar.

Fredagen 18 april stod Kulinarisk afton på programmet. Bortåt 40 deltagare kunde njuta av klubbmästarnas skaldjursrulle, viltsvinsstek samt glass med kaffe och kaka. Kyrkoherde Richard Grûgier var inbjuden att tala om sina utlandsuppdrag inom svenska kyrkan. Richard har bl.a. verkat som sjömanspräst i Liverpol under ett år. Han berättade och gav historik om svenska sjömanskyrkans tillkomst och verksamhet Verksamheten var från början tänkt för sjömän men på senare tid riktar den sig även till andra utlandssvenskar. Som allt annat har även den verksamheten drabbats av nedskärningar på senare tid. Samlokaliseringar och samarbete med andra nordiska länders sjömanskyrkor är allt vanligare. Lennart Salomonsson överlämnade blommor och tackade Richard för ett intressant föredrag. Lennart erbjöd honom att bli hedersmedlem i föreningen, vilket han tackade ja till. Så nu har vi en egen sjömanspräst Glädjande nog kunde vi även hälsa tre nya medlemmar välkomna.

Tisdagen den 6 maj var det åter dags för tisdagsträff med drygt 10 deltagare.

Med hälsningar från FM Växjö.
Anders Karlsson

Region Väst

Göteborg

Tyvärr har den nye garnisonschefen, kommendören Lennart Bengtsson inte haft tid att bli välkomnad vid en träff i vår Marinstuga. Där skulle vi i samband med en lunch, informerat om vår verksamhet och vårt behov av stöd ifrån myndigheten. Detta skulle vi ha gjort tillsammans med övriga i GSMK. Vi hoppas att det dyker upp något tillfälle, efter då han har blivit insatt i allt som rör Försvarets sjukvårdscentrum m.m..

Under första delen av året har vi hunnit med att ha en introduktionskväll för nya medlemmar.

Till Damklubben Bojens årsmöte var två av Flottans Män inbjudna. Där fick jag den stora äran, att utdela förtjänsttecken och veterantecken till förtjänta Damer. Avslutningsvis blev vi bjudna på en fantastisk kycklingrätt.

Vårt egna årsmöte samlade över åttio personer i Marinstugan. Efter en stämningsfylld parentation, som Bert Löverdal höll i, påbörjades årsmötesförhandlingarna. Utöver dom ordinarie punkterna gick vi igenom en modernisering av våra stadgar, som godkändes med acklamation. Damklubben kom med en penninggåva på åtta tusen kronor. Tack Bojen!.

Jag ber att få tacka för visat förtroend, att åter bli vald till ordförande för Flottans Män i Göteborg. Övriga ledamöter är: Bertil Andreasson, Per-Olof Eriksson, Flemming Hansson, Hans Holmqvist, Rune Leandersson, Leif-Arne Ljungholm, Alf Martinsson, Nils-Gösta Persson och Alf Åberg.

Nils-Gösta får en utmärkelse

Vid medlemsmötet informerades om, vad som behöver göras under den närmaste tiden med vår Marinstuga. När anmälningslistan kommer upp är förhoppningen att vi har full besättning under arbetsdagen.

PUP-aftonen med Mats Bruto vid musikspakarna blev en trevlig tillställning. Klubbmästaren hade fixat lite smått och gott, som kunde inhandlas vid baren, där även rinnande produkter kunde anskaffas.

Vi i Göteborg bjöd denna gång in till Region Väst möte. De enda som inte kunde närvara vid detta tillfälle var våra kamrater från Karlstad. Men det går fler båtar från Värmland. Det diskuterades en del inför det förestående riksårsmötet i Skåne. Vi avslutade dagen med att lokalföreningarna fick plocka med sig böcker, som vi hade dubbletter av. Därefter åt vi lunch, så att ingen behövde stanna på vägen hem, för att de var hungriga.

Flickorna i köket

Maten smakar

Under två dagar i april ställde tre bilar upp med totalt tolv personer, som styrde kosan till vårt grannland Danmark. Vi började med att köra ombord på Stena Carisma för att snabbt bli transporterade över. Därefter körde vi till Aalborg och Marinmuséet och när vi hade sett deras samlingar, avåt vi en delikat lunch hos våra kamrater i Aalborgs Marineförenings Marinestue. Efter detta åkte vi till hotellet, tog en promenad på byen och senare på kvällen åt vi middag.

Lasse Nordenberg i sin rätta miljö

Provsmakning

Dag två besökte vi Aalborgs destilleri, där vi fick en genomgång hur man tillverkar akvavit och andra mediciner.

Dagen avslutades med att resa till Fredrikshamn och därifrån båt till Göteborg.

Tack Per-Olof för ett trevligt upplagt arrangemang.

Vi hade klubbafton med föredrag av en representant från Sjöräddningssällskapet, Tore Hagman, som berättade om hur sällskapet arbetade, om hur deras flotta ser ut och om vad som finns på deras önskelista. Vi fick även en bok, som han har skrivit om sällskapet, som han kallade föreningen.

Avslutningsvis hade Bertil Andreasson en introduktionsafton för den nya boken ”Flottans Män berättar mera”.

Hälsningar från, även denna gång, ett soligt Göteborg.

Lars-Erik Wennersten

Region Väst deltagarna

Halmstad

Våren och sommaren gjorde sitt intåg på våra latituder, samtidigt. I skrivande stund växer allt för fullt och ”bondgenen” i oss får sitt lystmäte med gräsklippning, ogräsborttagning m.m.

Vårterminens aktiviteter har följt det normala mönstret. Tre kamrataftnar har genomförts. Alla kamrataftnarna har till slut blivit välbesökta och det med all rätt med hänsyn till informations- och underhållsvärdet, maten icke att förglömma. Genomförda kamrataftnar har bjudit på en ordentlig resa, från Afrika via Afghanistan och Kosovo för att slutligen hamna i Karibien.

I februari gästades vi av docenten Per Herrström. Per berättade om sitt frivilligarbete vid Rotarys läkarbank i Kenya. Vi fick åskådliggjort, på ett informativt och trevligt sätt, det dagliga arbetet med en jeep som vital del, då arbetet utfördes i väglöst land. Under arbetet behandlades många olika typer av sjukdomar, bland annat tillhörde tandutdragningar den normala rutinen. Många informativa bilder, tagna av föredragshållaren, gjorde föredraget än mer intressant.

Sista torsdagen i årets tredje månad fick vi höra om Försvarsmaktens internationella åtagande. Bo Loggarfve, som är avdelningsdirektör i Försvarsmakten och tillika vår medlem, berättade. Vi fick en historisk återblick på internationella uppdrag. Vidare fick vi veta, vad som nu är på gång i bland annat Tchad, Kosovo och Afghanistan. Nordic Battle Group har ju debatterats en del och vi fick en inblick i gruppens utbildning, utrustning och beredskap. Bo berättade även om egna upplevelser under utlandstjänst.

Sista torsdagen i april avhölls vårens sista kamratafton. Kvällen blev extra festlig, då många av inbjudna jubilarer (som fyllt jämnt) hade hörsammat inbjudan. Vår egen medlem, Paul Larsson, stod för underhållningen. Paul berättade om sin första resa som mässkalle på MT Atalanta. Året var 1948. Med stor inlevelse, och på ett mycket trevligt sätt, kåserade Paul om sin premiärresa. Vi fick bland annat höra om ombordmönstringen i Ryahamnen och hajdörjning i Karibiska havet. Paul lovade att återkomma med mera berättelser.

Styrelsen ser gärna, att fler medlemmar sluter upp på kamrataftnar och andra tillställningar. Som framgår ovan så är programmet mångsidigt och detta tillsammans med klubbmästare m.fl, som alltid ”ger järnet” avseende förplägnad, dukning m.m. garanterar trivsam samvaro.

Sommaren framskrider och en hel del aktiviteter är på gång. Öppet Hus och sedvanlig sommarfågelskjutning hos våra danska vänner står på programmet.

För fjärde året i rad får staden besök av ett tjugotal segelfartyg. Detta arrangemang, Baltic Sail, äger rum 17-20 juli. Under dessa dagar är vår förening mycket engagerad. Vår sånggrupp framträder dagligen, marinstugan är öppen för kaffeservering, våra kanonkungar är stand by för salutskjutande m.m.. Vi behöver folk för att ro dessa arrangemang i land. Kontakta någon i styrelsen. Välkomna.

Väl mött

Kenneth Wiland och Kjell A Jönsson

Lysekil

Den 31/12-2007 hade föreningen 180 medlemmar,. Under året avled tre medlemmar.

Årsmötet, som hölls den 9 mars LSSG:s klubbhus, bevistades av ett 30-tal medlemmar. Alla val och beslut gick i enighetens tecken. Efter mötet var det dags för den sedvanliga ärtmiddagen och som vanligt vid våra FM-tillställningar stod glädjen högt i tak.

Styrelsen har haft möten varje månad och avhandlat många ärenden. Klubbstugan och dess omgivning kräver mycket arbete och i detta sammanhang har Kurt Lycke varit en stor eldsjäl. Tack Kurt!

Klubbstugan har även under 2007 varit flitigt uthyrd. Att detta fungerar bra, får vi tacka damerna på färgbolaget för. De sköter uppgiften med stor bravur. Vi har visat dem vår uppskattning genom att bjuda dem till ett samkväm i klubbstugan.

Som traditionen bjuder har vi genomfört en båtutflykt, där Ran gick söderut. Dessa turer är alltid uppskattade och ett sätt för oss flottister att träffas på däck.

Vi har under det gångna året varit representerade på Riksårsmötet, Region Västmöten, och vid firandet av FM Göteborgs 70-års jubileum. Vi hjälpte Slättens IK med transportlogistiken under Gullmarscupen, genom att ett antal medlemmar ställde upp under dessa dagar på ett förtjänstfullt sätt.

Under hösten hade vi klubbafton där Sven-Gösta Swärd föreläste om aktiviteter på Gullmarsfjorden. Kvällen avslutades med skaffning.

Då juletiden närmade sig tände vi vår gran, som sitter i masten vid klubbstugan. Den kan ses i stora delar av Lysekil och detta är uppskattat av många.

Nu går våra tankar till nästa år, 2009, då vår förening fyller 70 år och det måste vi fira på ett eller annat sätt.

Styrelsen vill till slut tacka dem som bidragit med gåvor och alla de, som förhöjt stämningen på våra sammankomster med historier och berättelser från deras tid i flottan. Detta bidrar till att Flottans Män Lysekil är en förening man trivs i.

Van Carlzon

Varberg

Vinterns och vårens alla sammankomster har genomgående varit välbesatta, med god skaffning, glada vänner och trivsam underhållning. Lördagsöppet, med kaffe och hembakat, har fungerat över all förväntan. Den otvungna gemenskapen i en ljus och prydlig lokal i samverkan med förträfflig utsikt över innerhamnen, är givetvis faktorer, som medverkat till, att antalet kaffegäster ökat. Utöver trogna lördagsbesökare har bekanta och nära vänner till Tärnor och FM samt en och annan hamnflanör, tagit del av den goda undfägnaden.

Trivsel och samhörighet kännetecknar även de kontakter vi har med föreningarna inom region väst. En solig aprilmorgon ställde fyra man kurs mot Göteborg för regionmöte, som sedvanligt startade med fralla och kaffe och avslutades med gemensam lunch. Under säkert ordförandeskap av Lars-Erik Wennersten, FM-Göteborg, ventilerades bl.a. ”Flagg och Heders” och övriga samfällda frågeställningar inför riksårsmötet.

Tack vare välvilligt bistånd av hamnkaptenen och hans skicklige medarbetare är sannolikt en mina på plats vid tullhuset, när du har denna tidskrift i din hand. Den gamla kontaktminan med ankare (M31), som vi har fått genom medlemmen Bengt Fransson, har i hamnens verkstad fått omsorgsfull behandling och blivit försedd med en stadig sockel.

Genom Bengt har vi även fått en stridsspets till en Whiteheadtorped av 1875-års modell, som bl.a. tillverkades i torpedfabriken i Karlskrona. Som personlig gåva till föreningen har han dessutom skänkt ett välbevarat 90-årigt tubsikte, som en gång i tiden varit ombord i jagaren Malmö. Både stridsspets och tubsikte har fått en framträdande plats i vår för övrigt välförsedda föreningslokal.

Av Rolandh Nilsson har föreningen fått en akvarell med varbergsmotiv, målad av den välkände varbergskonstnären Karl-Gustav Holm.

En njutbar påskbuffé, med allt som därtill hör, har vi spisat tillsammans med våra glada Tärnor, och en afton i slutet av april öppnades puben med gott öl till god mat. På plats då var husbandet ”Goa gubbar”, som med klämmig musik, sång och lättsamt tjöt satte sprätt på stämband och stelnade leder. Som vanligt var sammankomsterna smakfullt och trivsamt arrangerade av de båda festkommittéerna.

Nu, när vårterminen går mot sitt slut och vi står inför en hägrande sommar, vill jag återigen säga ett stort tack till festkommittéerna, fixarna och till alla er, som förgyllt våra sammankomster med er närvaro. Ett stort tack även för generösa gåvor och penningar till föreningen.

Vi genomgång av vår rulla noterar vi, att

några har glömt av att betala årets medlemsavgift. Tag gärna kontakt med Lennart, tel. 131 34, för en koll
…
Glöm inte heller av att besöka vår prydliga och informativa hemsida:
www.flottansman.se/Varberg

God sommar !
Per Callenberg

Ängelholm

Jag vill börja med att framföra vår stora tacksamhet till Gunnar Bengtsson för hans tid som ordförande. Vi hoppas få se Dig i leden även fortsättningsvis. Samtidigt hälsar vi vår nye riksordförande Johan Forslund välkommen i gänget.

Årets första föredrag är sedan länge historia. Vår egen medlem Bengt Ståhl berättade och visade bilder om U 137 grundstötning i Karlskrona skärgård. Föredraget fyllde kajutan till sista plats. Föredragshållaren hade många frågor att svara på.

Vi har nu beslutat att bygga om taket på Kajutan. En tvärrandig insekt har angripit bärande balkar och dessa måste bytas ut och därmed får vi ett nytt tak. Om allt går enligt planerna, startar arbetet efter sommaraktiviteterna, så att vi kan ta huset i bruk i oktober igen. Genom donationer och fonder har vi fått in så mycket, att det torde täcka halva kostnaden. Men vi behöver mera. Vill Du hjälpa till kontakta vår ordförande Lars Linde, 0431-14118 eller vice ordförande Claes Nerhagen, 0431- 453263.

Ett särskilt tack till Flottans Män i Halmstad och Göteborg samt till alla våra egna medlemmar, som bidragit med varierande belopp.

Vid vårt senaste föredrag drog kommendören 1.graden Emil Svensson rekordpublik till bibliotekets hörsal. Över 140 personer satt bänkade, när Emil berättade om ubåtsjakten i Stockholms skärgård och på Hårsfjärden.. Han berörde även sina kontakter med ryska marinofficerare och deras syn på händelsen. Mycket är ännu sekretessbelagt, men den som lever får se!. Arrangemanget var samordnat mellan F 10 Kamratförening och Flottans Män. Åhörarna kom från Halmstad, Helsingborg samt Bjäre- och Kullabygderna och dagen inleddes med ett besök på F 10 museum. Innan föredraget intogs en enkel måltid med representanter för föreningarna och särskilt inbjudna i Kajutan.

Ännu en marin enhet finns i Ängelholm. Vår medlem Per-Åke Flink är ägare till en f.d. tiohuggare och denna köpte han 1968 av en f.d. kustvakt i Vejbystrand. Efter många funderingar startade en ombyggnad och i dag är den gamla tiohuggaren en 10,5 meter lång nöjesbåt med alla tänkbara faciliteter. Besök har gjorts i Bohuslän, på Vänern och i Göta kanal och fler resor väntar.

Förstamajfirandet skedde i regn och rusk, men precis när Ängelholms musikkårmarscherade upp till Kajutan upphörde regnandet. Det kom dock igen i samband med sillfrukosten.

Sommarens aktiviteter börjar med korum den 6 juli kl 1100 med sjömansprästen Lennart Pettersson. I juli håller vi Kajutan öppen och serverar kaffe och våfflor varje tisdag och den 8 augusti har vi grillfest med start kl 1900.

Trevlig sommar önskar Flottans Män Ängelholm

Gunnar Gunnarson

Från besöket F 10 museum. Från vänster Claes Nerhagen FM Ängelholm, Åke Palm och Lars Hedström F 10 Kamratförening samt kommendör Emil Svensson. I bakgrunden J 35 Draken. Foto: G Gunnarsson

Per-Åke Flinks 10-huggare förtöjd i Rönneå Foto: Per-Åke Flink

Emil Svensson får en lergök av ordförande Lars Linde. Anders Ragnarsson till vänster. Foto: G Gunnarsson

För 47:e gången kom Ängelholms musikkår till Kajutan 1.maj. Foto: G Gunnarsson

Karlskrona

Den första veckan i maj kom den behagliga sommarvärmen. För de som hade möjlighet att njuta blev det flera underbara dagar. Vid denna tidnings utgåva är vårprogrammet avklarat. Vårt februarimöte blev inte det vi hade väntat oss. Fördragshållaren som skulle talat om Ubåten Gotlands tid i USA uteblev. Han hade misstagit sig på såväl tid som plats. Detta gjorde att flera äldre utbåtsmän som kommit för att få information om ubåtens verksamhet i USA blev mycket besvikna. Kvällen räddades dock av vår styrelsemedlem Sven-Otto Ullnér som på sitt sedvanliga brillianta sätt talade om sin ungdomstid i flottan och om det ”vita imperiet”. Vidare talade Kjell Hartwig om sina eskapader på 70-talet som befälhavare i Medelhavstrafik. Kassören Hans Pettersson berättade också en och annan sjömanshistoria. Kvällen som helhet blev mycket lyckad.

Vid årsmötet omvaldes hela styrelsen, revisorer och klubbmästare. Sammanhållande i valberedningen Bengt Strelert hade avsagt sig nyval och avtackades efter många års tjänst. Kvar i valberedningen är Allan Hellström och nya val till valberedningen är Göran Lövgren och Ingaman Jönsson.

På aprilmötet hade vi musikunderhållning med Karlssons kapell bestående av bl a Anders Karlsson på dragspel. Anders var tidigare i FortV och lägerchef på Skönstavik. Kapellet bestod av ytterligare tre dragspel och en elgitarr samt skönsjungande Ingrid Johansson. Det var mycket uppskattad musik och sång, och karaktären var av det slag som vi sällan får höra i våra lokaler.

Tisdagen den 6 maj städade vi upp lokalerna i Fylgia. Mattor piskades, golv och toa vaskades, fönster putsades, flaggstången fälldes och rengjordes samt ny flagglina och vimpel sattes upp.

Förutom styrelsen deltog Bengt Johnsson, BIA och Åke Larsson.

För att arrangera Flottans Mäns medverkan på Marindagen den 24 maj - som när detta läses är historia - har vi fått hjälp av vår intendent att arrangera ett PR-bord med tidningar, vår föreningsflagga och boken ”Flottans Män berättar” samt ny reklamplansch.

Den 29 maj reste medlemmar med damer i fullsatt buss till Nogersund för att åka över till Hanö. Guidning på ön skedde av Anna-Stina Bengtsson som är infödd Hanöbor. Återresan gick via Hällevik för att där ha möjlighet att köpa färsk eller rökt fisk.

Den 14 augusti planerar vi en grillkväll på Skönstavik och vi hoppas att några av våra bröder från KA 2 kamratförening kan och vill delta i detta.

Vi har i styrelsen börjat att planera för 70-årsjubileet som sker preliminärt den 13 september kl 1800 på Sjöofficersmässen. Mer ingående information kommer om detta i särskilt utskick i början av augusti.

Avslutningsvis önskar jag alla en trevlig och behaglig sommar!

Rolf Svensson

Kort om arbetet

Tyvärr tvingas vi placera inslaget från Karlskrona i slutet, trots giltigt skäl för senare inlämning av sitt bidrag.
Arbetet med framställningen av tidningen påbörjas, så fort artiklar kommer in till redaktionen. När det gäller lokalföreningarnas bidrag, som vi vill placera i rätt ordning, så kan man inte påbörja detta, utan att alla bidrag kommit in. Arbetet med dessa sidor tar lite extra tid. Antalet sidor för lokalföreningarna kan variera och man måste ta hänsyn till det totala utrymmet i tidningen. Artiklar som kommer in efter den 15:e kan därför riskera att hamna i fel ordning. Man har kort tid till förfogande fram till tryckning. Korrekturläsning och rättning skall kunna hinnas med.

Hälsningar Redaktionen

Lite mer om Gotland 1946-47

Som en uppföljning av artikeln om Gotlands långresa 1946-47 vill jag kommentera följande:
. Episoden, när kryssaren Gotland gjorde sin avstickare in i Medelhavet, har beskrivits av min far kommendörkapten Johan Gottlieb i boken Kryssare. Han var artilleriofficer under långresan.

.”Chefen beslöt sig för att göra en kort avstickare in i Medelhavet, för att låta besättningen se den välkända Gibraltarklippan. Vi satte ostlig kurs och kom snart tvärs för klippan och den stora brittiska örlogsbasen. Från signalstationen i land kom den väntade signalen ’What ship’, som vi besvarade med ’Swedish cruiser Gotland, bound for Casablanca’. Svaret kom snabbt: ‘Sorry, you are on the wrong way!’ Man kan förställa sig engelsmännens förtjusta miner, när de fick FC:s svar: - ’I know, but I just wanted to see the monkeys.”

Med vänliga hälsningar
Peder Gottlieb

HELSINGBORGS HAMN
CONTAINERSPECIALISTEN
www.port.helsingborg.se

Kontaktmän i förbundsstyrelsen och lokalföreningar

Styrelse och lokala föreningar kan även nås via hemsidan www.flottansman.se

Förbundsstyrelse och kansli

Förbundsordf	Johan Forslund	08-571 448 51	Dagsverksgatan 14	134 65	INGARÖ	
Vice förb.ordf	Jan Wikberg	063-12 95 62	Spovvägen 33	831 62	ÖSTERSUND	
Sekreterare	Bo Schagerberg	08-530 447 57	Månbergsvägen 4	140 39	NYNÄSHAMN	bo.sch@bredband.net
Sekreterare	Örjan Sterner	08-745 23 02	Odenvägen 19	136 42	HANINGE	
Kanslichef	Lennart Bresell	08-449 31 58	Balingsnäsvägen 92	141 34	HUDDINGE	
Medlemsregister	Nils-Gösta Persson	0320-557 44	Svansjö Magerhult 6	511 93	TORESTORP	n-gpersson@swipnet.se
Infoansvarig	Bo Schagerberg	08-530 447 57	Månbergsvägen 4	140 39	NYNÄSHAMN	bo.sch@bredband.net
Webbmaster	Bengt-Olof Arnsten	063-57 93 00	Havrevägen 4 nb	831 71	ÖSTERSUND	
Kansli	Flottans Män	08-678 09 08	Teatergatan 3	111 48	STOCKHOLM	riksforbundet@flottansman.se
		Öppet tisdagar 9-16 tel och fax				

Region Nord

Representant i förbundsstyrelsen: Jan Wikberg.

Härnösand	Lars Sellgren	0611-196 34	Hagagatan 74	871 40	HÄRNÖSAND
Sundsvall	Bertil Graeve	060-57 97 14	Borevägen 5	860 32	FAGERVIK
Östersund	Jan Wikberg	063-12 95 62	Spovvägen 33	831 62	ÖSTERSUND

Region Mitt

Representanter i förbundsstyrelsen: Örjan Sterner, Leif Kihlberg och Ove Hagström.

Gotland	Olof Berglund	0498-21 51 75	Lyegatan 22	621 43	VISBY	
Föreningslokal:	Marinstugan	0498-21 14 17	Södervägen 56 B	621 58	VISBY.	
Haninge	Christer Widgren	08-500 277 05	Sturevägen 1B	137 34	VÄSTERHANINGE	
Linköping	Gunnar Feldt	0709-40 64 00	Tuvgatan 28	589 57	LINKÖPING	
Norrköping	Ove Hagström	011-23 90 15	Nygatan 55	602 34	NORRKÖPING	
Föreningslokal:	Marinlokalen	011-13 84 25	Saltängsgatan 48	602 38	NORRKÖPING.	
Norrtälje	Lars Krüger	0176-23 46 41	Norrviken 1472	760 21	VÄTÖ	08276578@telia.com
Föreningslokal:	”Marinlokalen”		Götgatan 14 A	761 64	NORRTÄLJE.	
Nynäshamn	Hans Martinelle	08-520 211 13	Hamngatan 7B	149 31	NYNÄSHAMN	
Stockholm	Örjan Sterner	08-745 23 02	Odenvägen 19	136 42	HANINGE	
Föreningslokal:	Flottans Män	08-611 10 11	Teatergatan 3	111 48	STOCKHOLM.	
Södertälje	Kåge Larsson	08-550 117 48	Nydalavägen 96	152 51	SÖDERTÄLJE	
Föreningslokal:	Notholmen	08-55 15 50	Hörningsholm,		MÖRKÖ	(ej postmottagning),
Västerås	Leif Kihlberg	021-38 18 15	Antikvarievägen 4	724 81	VÄSTERÅS	vasteras@flottansman.se
Föreningslokal:	Flottans Män	021-13 90 83	Mälargatan 6	722 10	VÄSTERÅS	

Region Syd

Representanter i förbundsstyrelsen: Göte Lindberg och Rolf Svensson.

Kalmarsund	Bengt Hammarlund	0480-227 03	Drottn. Margaretas väg 27A	392 45	KALMAR	
Karlshamn	Rolf Pärlhem	0454-19 611	Drottninggatan 22	374 35	KARLSHAMN	parlhem@telia.com
Föreningslokal:	Flottans män	0454-163 40	Lärkgatan 2	374 34	KARLSHAMN	
Karlskrona	Rolf Svensson	0455-816 80	Haglövägen 4	371 37	KARLKRONA	
Kristianstad	Lennart Fredriksson	044-12 28 16	Hjärtebackes väg 22	291 35	KRISTIANSTAD	
Malmö	Jörgen Persson	040-21 90 99	Jägersrovägen 7B	213 62	MALMÖ	flottansman.jp@home.sol.se
Trelleborg	Göte Lindberg	0410-401 84	Syréngatan 3	231 53	TRELLEBORG	
Västervik	Carl-Erik Edström	0490-184 20	Sjöviksgatan 2	593 42	VÄSTERVIK	
Växjö	Lennart Salomonsson	0474-330 38	Eke Solklint	360 42	BRAÅS	vaxjo@flottansman.se

Region Väst

Representanter i förbundsstyrelsen: Kjell Jönsson och Lars-Erik Wennersten.

Göteborg	Lars-Erik Wennersten	031-28 26 26	Askims kyrkväg 39	436 42	ASKIM
Föreningslokal:	Marinstugan	031-29 07 23	Örlogsvägen 6, Nya Varvet.	426 71	V.FRÖLUNDA
Halmstad	Kjell Jönsson	035-13 01 44	Norra vägen 15	302 31	HALMSTAD
Föreningslokal:	Marinstugan	035-10 84 22	Dragvägen	302 42	HALMSTAD
Karlstad-Värmland	Göte Rahm	054-15 52 05	Stinsgatan 2	652 26	KARLSTAD
Lysekil	Sven-Gösta Svärd	0523-128 06	Hökvägen 34	453 40	LYSEKIL
Varberg	Per Callenberg	0340-422 19	Vråenvägen 21	430 10	TVÅÅKER
Föreningslokal:	Gamla tullhuset	070-391 04 26	Otto Torelles gata 3	432 44	VARBERG.
Ängelholm	Lars Linde	0431-141 18	Lupingatan 9	262 62	ÄNGELHOLM
Föreningslokal:	Flottans Män	0431-149 30.	Östergatan 89	262 00	ÄNGELHOLM.

POSTTIDNING
Vid definitiv eftersändning
återsänds försändelsen till:
FLOTTANS MÄN
Teatergatan 3,
111 48 STOCKHOLM

Drottning Victorias Örlogshem 100 år

Den 27 oktober 1908 framlades för Drottning Victoria ett förslag till stadgar för Örlogshemmet, vilket hon påtecknade med ”Gillas”. Förslaget var framtaget av en kommitté under ordförandeskap av stationsbefälhavaren i Stockholm, amiral Louis Palander af Vega.

Drottningen, som på mångahanda sätt visat flottan och dess folk sitt särskilda intresse, nedlade personligen mycket arbete i samband med Örlogshemmets tillkomst.. Genom frikostiga donationer kunde Örlogshemmets tillkomst tillförsäkras.

Stiftelsens ändamål är att i första hand bereda totalförsvarspliktiga i tjänst en hemtrevlig tillflyktsort med servering och inkvartering till förmånliga priser. Försvarsanställda har också möjlighet till förmånlig inkvartering. Som Kronhotell har Örlogshemmet lägsta pris i Stockholm sedan flera år. Även konferenser ordnas.

Värnpliktssystemet i Sverige infördes 1901 och på de flesta garnisonsorter skapades Soldathem för att bereda värnpliktiga en meningsfull fritid. Soldathemmen sammanhålls centralt av Svenska Soldathemsförbundet och verksamheten, som vilar på kyrklig grund, finansieras med statsbidrag.

För Marinens värnpliktiga var situationen annorlunda. För tjänst görande på fartyg och påp ytterförläggningar fanns inga soldathem att tillgå, utan det fanns behov att på fritiden komma till storstaden för rekreation. Det finns en likhet med handelsflottans sjömän, som i hamn som alternativ till nöjesliv i allmänhet kan besöka svenska sjömanskyrkor, som erbjuder samma utbud som soldathemmen.

Örlogshemmet erbjuder idag som tidigare totalförsvarspliktiga övernattning till priset av en dagspenning, f.n. 70 kronor. Frukosten bjuder Örlogshemmet på.

Stiftelsen var under många år beroende av donatorer och bidrag och ekonomin har stundtals varit bräckligt. Genom en frikostig donation av generalkonsul Axel Ax:son Johansson och ett statligt anslag kunde nuvarande fastighet på Teatergatan 3 förvärvas 1943.

Behovet av donationer och bidrag har upphört genom hotellverksamheten och lokaluthyrningen. Det är främst försvarsanknutna organisationer som hyr lokaaler, Kungl Krigsvetenskapsakademien, Kungl Örlogsmannasällskapet, Allmänna Försvarsföreningen, Sveriges Militära Kamratföreningars Riksförbund, Svenska Flottans Reservofficersförbund, Stockholms Marinlottakår, Flottans Mäns Riksförbund och Flottans Mäns lokalförening Stockholm

Stiftelsen sköts av en styrelse med Chefen för 4.sjöstridsflottiljen som ordförande, idag kommendör Jan Thörnqvist. VD är Ulf Edman.

Stiftelsen står under överinseende av Huvudmännen vars ordförande är marinbaschefen, idag överste Ola Truedsson.

Ulf Edman